Українська ленініана

Українська
лениніана

Українська Ленініана
Украинская Лениниана
Ukrainian Leniniana

КИЇВ «МИСТЕЦТВО» 1980

*Образ великого вождя
повинен бути увічнений
для всіх майбутніх поколінь
і служити постійним
нагадуванням і закликом
до боротьби за остаточну
перемогу комунізму.*

*З постанови II з'їзду Рад СРСР
від 26 січня 1924 року*

Українська лениніана

ЖИВОПИС
ГРАФІКА
СКУЛЬПТУРА

АЛЬБОМ

ББК 85.1
3К26.8(С2)
У45

Автори вступної статті та упорядники
Д. Г. ЯНКО, М. О. КРИВОЛАПОВ
Авторы вступительной статьи и составители
Д. Г. ЯНКО, М. А. КРИВОЛАПОВ
Compiled and introduced by
D. YANKO, M. KRIVOLAPOV

У 80103—032 / М207(04)—80 1—80 4903000000

© ВИДАВНИЦТВО «МИСТЕЦТВО», 1980

ВОЛОДИМИР ІЛЛІЧ ЛЕНІН увійшов у світову історію як геніальний теоретик пролетарської революції і засновник Комуністичної партії Радянського Союзу, як вождь Великої Жовтневої соціалістичної революції і творець Радянської держави. Його ім'я стало символом прогресу і комуністичного перетворення світу, його безсмертні ідеї все активніше впливають на хід світового розвитку.

Образ Володимира Ілліча ще за його життя приваблював багатьох митців світу. Та, як винятково скромна людина, В. І. Ленін не хотів, щоб його зображували у творах мистецтва, тому лише поодиноким художникам вдалося виконати з натури портрети, побіжні зарисовки, ескізи. Найбільше пощастило російському скульптору М. А. Андрєєву, який у травні 1920 року одержав доступ до Ленінового робочого кабінету в Кремлі. «Ніякому іншому художникові,— писав він,— не було дано так близько і довго вивчати Володимира Ілліча». М. Андрєєв створив велику серію графічних і скульптурних робіт, що увійшли в історію мистецтва під назвою «Андрєєвська Лениніана».

Українському художникові І. Пархоменку 1921 року вдалося виконати з натури два малюнки — «В. І. Ленін» і «Ленін за роботою». Англійка Клер Шерідан 1920 року створила в Москві скульптурний портрет В. І. Леніна з натури, а французький скульптор Н. Аронсон виконав 1925 року погруддя, навіяне зустріччю з В. І. Леніним у майстерні митця в Парижі, під час перебування вождя в еміграції. Твір високо оцінив А. В. Луначарський, назвавши його точною відповідністю природі, злитою в цілісний пластичний акорд. До відтворення образу В. І. Леніна зверталось багато інших художників різних країн світу. А для радянських митців ленінська тематика стала почесним творчим завданням і патріотичним обов'язком. Вона все більше захоплює живописців, скульпторів, графіків, майстрів плаката і декоративно-прикладного мистецтва. Нині радянська образотворча Лениніана нараховує велику кількість творів різних видів і жанрів, у яких відображено життя і діяльність В. І. Леніна, розкрито його характерні риси як людини, комуніста і вождя народних мас, змальовано історичні події, безпосереднім учасником яких він був.

Вагому частку в образотворчу Ленініану вносить колектив українських радянських художників, які ось уже понад шістдесят років успішно працюють над невичерпною ленінською тематикою. За цей час створено чимало живописних полотен, скульптурних портретів, графічних аркушів, плакатів і пам'ятників, що відзначаються високою художньою майстерністю, глибокою правдивістю й переконливістю в розкритті образу вождя. З-поміж них ряд творів здобули визнання не лише в республіці, а й за її межами.

Одразу після Великої Жовтневої соціалістичної революції образ її натхненника й організатора став приваблювати увесь світ з особливою силою. Трудящі маси хотіли бачити його втіленим у пам'ятниках. Серед перших творів українського мистецтва, присвячених В. І. Леніну,— монументальне погруддя роботи скульптора Ф. Балавенського, що було встановлене 1918 року в Києві, та бронзове погруддя невідомого автора, виконане до п'ятої річниці Великого Жовтня й встановлене в Житомирі. На його постаменті було викарбувано: «1917—1922. Жовтень. Вождь світової революції В. І. Ленін».

Після смерті В. І. Леніна набуло великого розмаху вшанування його пам'яті. По всій країні почалося спорудження пам'ятників. На Україні, зокрема, трудящі села Сергіївки Донецької області на траурному мітингу в зв'язку зі смертю В. І. Леніна вирішили встановити йому пам'ятник, і невдовзі, 25 травня 1924 року, відбулось його відкриття. З ініціативи комуністів станції Київ-Пасажирський погруддя В. І. Леніна було встановлено 1 травня 1925 року на Привокзальній площі Києва. Згодом з'явилися пам'ятники вождю в багатьох містах і селах республіки. Переважна більшість пам'ятників 20—30-х років не збереглася. А ті, що уціліли в роки фашистської окупації завдяки патріотичним діям радянських людей, мають нині інтерес як історичні реліквії, як свідчення всенародної любові до В. І. Леніна.

Одним з перших творів не тільки українського, а й всього радянського мистецтва, в якому досягнуто високого художнього узагальнення, є плакат А. Страхова «В. Ульянов (Ленін). 1870—1924», створений 1924 року. На фоні чорних заводських корпусів червоним силуетом вимальовується велична постать В. І. Леніна, який жестом руки вказує напрямок озброєним революційним масам, що нестримно рухаються. Лаконізм художніх засобів, динамічність композиції, чіткість ліній та виразність силуету надали твору великої емоційної сили. Плакат багато разів видавався і обійшов чимало країн світу, на міжнародній виставці в Парижі він одержав першу премію і Золоту медаль. Цікаво, що створено його було за порадою Г. І. Петровського з малюнка, виконаного художником для обкладинки книги Джона Ріда «Десять днів, що потрясли світ».

В українському мистецтві 20—30-х років є цілий ряд творів, де образ Леніна втілено у найрізноманітніших аспектах. Це графічні роботи «Ленін — маса» та «Ленін у Смольному» З. Толкачова, «Промова В. І. Леніна на Театральній площі у Москві» В. Касіяна, скульптурні твори — «Ленін — учитель» М. Бринського, «Ленін — вождь» І. Кавалерідзе, «В. І. Ленін» П. Ульянова, пам'ятники вождю — Г. Теннера для Дніпропетровська, Г. Пивоварова для Новоград-Волинського та ін. У живопису М. Попенко-Коханий створив полотно «М. О. Щорс на прийомі у В. І. Леніна»; Г. Світлицький почав працювати над картиною «В. І. Ленін слухає «Апасіонату» Бетховена», яку завершив 1947 року.

У ранніх творах, присвячених В. І. Леніну, відчувається прагнення художників з максимальною документальною точністю передати зовнішність вождя. Цьому допомагали власні враження тих митців, яким довелось бачити живого Ілліча, поради і консультації його близьких та соратників. Водночас з'являються й перші твори, в яких досягнуто високого художнього узагальнення в розкритті теми «В. І. Ленін і народ».

У своїй праці українські митці звертаються до творчого досвіду російських художників. Маються на увазі уже згадана Ленініана М. Андреєва, роботи І. Бродського, Г. Верейського, Б. Кустодієва, котрі малювали В. І. Леніна під час його виступів на мітингах, на робочих засіданнях. Це також скульптурні твори: І. Шадра, який у сумні січневі дні 1924 року дві доби працював біля труни з тілом В. І. Леніна, а 1927 року виконав чудовий пам'ятник Іллічу в Загесі (Грузія); С. Євсеєва, який разом з архітекторами В. Щуко і В. Гельфрейхом 1925 року спорудив один із найраніших пам'ятників В. І. Леніну в

Ленінграді біля Фінляндського вокзалу; С. Меркурова, автора шістнадцятиметрової статуї вождя (1937), встановленої на каналі Москва-Волга, та постаті В. І. Леніна для Залу засідань Верховної Ради СРСР у Кремлі (1938); М. Манізера, який у довоєнні роки створив статуї В. І. Леніна для пам'ятників в Ульяновську, Хабаровську, Петрозаводську, Мінську та ін. Широко відомі живописні полотна О. Герасимова «Ленін на трибуні», І. Грабаря «В. І. Ленін біля прямого проводу» та багато інших.

Образ В. І. Леніна знайшов широке втілення уже в перших творах повоєнного періоду, особливо в час підготовки до 30-річчя Великої Жовтневої соціалістичної революції. Характерно, що поруч з художниками старшого покоління ленінську тематику активно й успішно розробляють молоді живописці, скульптори та графіки.

Серію графічних аркушів «Ленін і Україна» виконав В. І. Касіян. В естампах «В. І. Ленін», «Український робітник О. В. Бродський у В. І. Леніна» художник переконливо розкрив ленінські риси — мудрість, щирість і чуйність до простої людини, підкреслив його нерозривний зв'язок з народом, зацікавлення справами на Україні.

Серед здобутків скульптури цього періоду слід відзначити портрет В. І. Леніна (1948), створений О. Ковальовим. Це майстерно виконане й глибоко значуще за розкриттям внутрішнього змісту мармурове погруддя вождя, в якому досягнуто великої зовнішньої схожості і, головне, виразно розкрито характерні ленінські риси — високий інтелект, незламну силу волі, рішучість і впевненість.

У 50-х роках українська образотворча Ленініана збагатилася рядом нових значних творів, з-поміж яких виділяється відоме полотно Г. Киянченка «В. І. Ленін у Розливі». Художник звернувся до періоду перебування В. І. Леніна в підпіллі. Незважаючи на складні умови конспірації, вождь революції в цей час багато і напружено працював над книгою «Держава і революція», уважно стежив за розвитком подій у країні та в усьому світі. Ю. Киянченко показав В. І. Леніна цілеспрямованим, зосереджено замисленим, готовим до рішучих дій.

Продовжує розповідь про цю сторінку біографії вождя прекрасна картина О. Лопухова «До Петрограда (В. І. Ленін)», в основу якої покладено момент нелегального повернення Леніна в революційний Петроград у жовтні 1917 року. Виразними художніми засобами відтворено його образ у конкретних, історично достовірних обставинах — у кабіні паровоза, що мчить до Петрограда. Автор картини розповідає, що йому довелося довго шукати по різних депо паровоз старого типу, їздити на ньому, вивчати ефекти світла біля полум'я топки, гру відсвітів, що їх воно кидало на обличчя й постаті людей. Завдяки цьому він зумів конкретно уявити обставини тієї історичної ночі і завершити композиційний задум твору. Живописцеві пощастило надзвичайно правдиво й переконливо передати напруження моменту, тривожний стан вождя, його поривання до Петрограда, в гущу революційних подій. О. Лопухов підкреслив це поривом вітру, що розвіває пальто й галстук Ілліча, рухом клубів пари за вікном паровоза, напруженою колірною гамою — поєднанням червоного, жовто-оранжевого, чорного, синього і темно-зеленого кольорів. Це надало твору революційної романтики, забезпечило велику силу емоційного впливу його на глядача.

У картині С. Гуєцького «Смольний. 1917 рік» В. І. Ленін зображений у штабі революції. Проходячи вночі коридором Смольного, він зупинився на хвилинку біля матроса й солдата, які сплять, тримаючи в руках зброю. Твір приваблює своєю достовірністю у змалюванні історичних обставин, правдивістю розкриття ленінської риси — уважного, батьківського ставлення до кожної людини.

Значення картин «В. І. Ленін у сім'ї робітника» М. Кривенка, «Бесіда з Іллічем» та «Ленін на III з'їзді комсомолу» В. Хитрикова, графічного аркуша В. Селезньова «В. І. Ленін у 1917 році», скульптури «Ходак у В. І. Леніна», створеної О. Олійником, полягає насамперед у тому, що в них показано багатогранні зв'язки Володимира Ілліча з життям, його постійне спілкування з робітниками, селянами, акцентовано особливу увагу, що її він приділяв молоді.

Винятково важливі сторінки багатогранної титанічної діяльності творця й керівника першої в світі Радянської держави висвітлено в картині Л. Шматька «Доповідь В. І. Леніна про план ГОЕЛРО» та

ліногравюрі І. Селіванова «На комуністичному суботнику».

В живописних полотнах «В. І. Ленін і Н. К. Крупська в Татрах» С. Єржиковського, «В. І. Ленін та О. М. Горький на Капрі» В. Путейка, «Ленін серед гуралів» В. Одайника відображено епізоди життя Ілліча за кордоном в еміграції, його широкі інтереси, постійне спілкування з людьми.

Серед портретних робіт необхідно відзначити скульптури М. Вронського, М. Декерменджі, Г. Масальської, П. Мовчуна, І. Шаповала, графічні твори С. Бесєдіна, Г. Гаркуші, монументальний мозаїчний портрет роботи С. Кириченка.

З численних плакатів на ленінську тематику широко відомі: «Прапор марксизму-ленінізму — непереможний» Т. Лящука та О. Семенка, «Ленінізм живе і перемагає» Є. Кудряшова, «Нашу мирну політику схвалює величезна більшість населення землі» В. Яланського.

Характерне для цього періоду значне розширення кола художників, які звертаються до втілення ленінської тематики в різних видах і жанрах образотворчого мистецтва — живопису, скульптурі, графіці й плакаті. Помітне тяжіння митців до поглибленого розкриття внутрішнього змісту, збагачення художніх засобів.

У наступні, 60-і роки українські художники поглибили пошуки нових виражальних засобів у відтворенні образу В. І. Леніна, збагативши Лeнініану визначними творами. У цей період митці активно готувалися до відзначення 50-річчя Великого Жовтня і 100-річчя з дня народження В. І. Леніна. Цілий ряд творів 60-х років стали одними із найзначніших здобутків Ленініани. У живопису це насамперед «Двадцятий вік» і «Новий час» М. Божія, «Хай живе соціалістична революція!» О. Лопухова, «Красна площа» К. Філатова, «Жовтнем народжені» М. Антончика, «За ленінським мандатом» М. Кривенка, «У президії» К. Ломикіна; у скульптурі — «Світочі комунізму» Е. Фрідмана та Ю. Білостоцького; в графіці — «Ленін і народ» В. Касіяна; у плакаті — «Ми підемо твердо і неухильно до перемоги соціалізму» Я. Райзіна та М. Тихонова, «Вождь, учитель, друг» Ф. Глущука, «Ленін великий нам шлях осіяв» О. Капітана та ін.

У цих творах образ В. І. Леніна нерозривно пов'язаний з епохальною подією в історії людства — Великою Жовтневою соціалістичною революцією, з героїчними звершеннями нашого народу у будівництві нового життя. У більшості з них досягнуто широкого узагальнення, створено ємкий, значущий образ вождя й людини, що втілила в собі цілу епоху.

Прагнення художників до охоплення масштабних тем, висвітлення причетності Леніна до подій, інколи віддалених в часі одна від одної, наштовхнуло їх на звернення в живопису до форми триптиха (насамперед це «Народжена перемагати» Г. Нечипоренка, М. Нечипоренко, Ю. Шейніса, «Герої Жовтня — чернігівці» П. Басанця), а в графіці — до тематичних серій («Життя В. І. Леніна» Г. Зубковського, «Ленін і революція» В. Карася, «Тут кожен камінь Леніна знає» В. Лапіна, «Про Леніна» В. Масика, «Велика Жовтнева соціалістична революція» М. Родіна, «По ленінських місцях» М. Чепика та ін.).

Чимало художників звертаються до теми «Ленін і Україна», прагнучи показати в своїх живописних полотнах, графічних аркушах, плакатах постійну увагу вождя до подій на Україні, його активну участь у вирішенні найважливіших питань будівництва соціалізму на українській землі, велику шану українського народу до творця Країни Рад. Маються на увазі картини «Українці у В. І. Леніна» П. Басанця, «Ленін з шахтарями Донбасу» С. Гуєцького, «Любимий образ» В. Задорожного, «В. І. Ленін і Г. І. Петровський в Порохіно» М. Романишина, «Поради Ілліча (В. І. Ленін і В. Я. Чубар)» В. Савіна, «О. Я. Пархоменко у В. І. Леніна» І. Тартаковського; графічні твори «В. І. Ленін на вечорі, присвяченому Т. Г. Шевченку» С. Бесєдіна, серія «Артем (Сергєєв)» В. Вандаловського; ілюстрації І. Мартьянова до книги І. Цюпи «Слово про Леніна»; плакат Т. Лящука «Вождь, учитель, друг» та ін.

З'явився ряд оригінальних творів, у яких ленінська тематика трактується в асоціативному плані, коли немає безпосереднього зображення Володимира Ілліча і разом з тим переконливо відчувається його присутність. Це картини «Живе слово Ілліча» К. Ломикіна, «Заповіти Ілліча» В. Хитрикова, «Помер Ленін» В. Шаталіна, «У Горках» Л. Лабенка, «На ленінську вахту» В. Чернікова, «Ленінські вогні» В. Яценка та ін.

Скульптори помітно збагатили Ленініану творами портретного характеру. Серед кращих — мармурове погруддя В. І. Леніна роботи В. Агібалова, напівпостать, виконана М. Вронським, погруддя, вирізьблене в дереві В. Знобою, монументальний портрет, викарбуваний на металі І. Якуніним, барельєфи В. Бородая, Г. Кальченко, Е. Миська, А. Німенка і М. Обезюка, композиція «Ленін з робітником» В. Мухіна, мармурова постать «В. І. Ленін за роботою» П. Мовчуна.

На 60-і роки припадає створення українськими скульпторами і архітекторами ряду вагомих за силою втіленого образу і масштабних за композиційним і ансамблевим вирішенням пам'ятників В. І. Леніну в обласних центрах республіки. 1963 року було відкрито пам'ятник В. І. Леніну в Харкові (скульптори М. Вронський, О. Олійник). Восьмиметрову бронзову постать вирішено у динамічному русі, вождь немов звертається до народу з закличним словом. На бокових площинах десятиметрового постаменту з червоного граніту висічені тематичні рельєфи, що відбивають етапи втілення в життя ленінських ідей — боротьбу за владу Рад і звершення радянського народу.

Роком пізніше відкрито пам'ятник В. І. Леніну в Запоріжжі (скульптори М. Лисенко, М. Суходолов). Високо піднесена правиця вождя спрямована у бік греблі, де з шумом спадають води Дніпра на могутні турбіни Дніпрельстану. На постаменті викарбувано Ленінові слова: «Комунізм — це є Радянська влада плюс електрифікація всієї країни».

Кілька пам'ятників В. І. Леніну було споруджено до 50-річчя Великого Жовтня, зокрема в Донецьку (скульптор Е. Кунцевич). В ньому немає зовнішньої патетики, напруження, підкресленої героїчності. За зовнішнім спокоєм Ілліча, що, поринувши у задуму, дивиться у далечінь, криється внутрішня динаміка, напружене пульсування думки. Подібне вирішення бачимо і в пам'ятникові В. І. Леніну в Черкасах (автори В. Гнєздилов, К. Кузнецов). А скульптори А. Білостоцький та О. Супрун у чернігівському пам'ятнику зобразили В. І. Леніна урочисто крокуючого, в святково піднесеному настрої.

Святкування 1970 року 100-річчя з дня народження В. І. Леніна викликало дальше зростання кількості творів мистецтва на ленінську тематику. Особливо зросла якісно й кількісно монументальна Ленініана. Було встановлено чимало пам'ятників не лише у великих містах, а й у райцентрах, селах. Ці твори засвідчили підвищення майстерності митців, що працюють над ленінською тематикою, і водночас поповнення їх рядів молоддю.

Серед найзначніших пам'ятників 70-х років — монумент на честь Великої Жовтневої соціалістичної революції в Києві (скульптори В. Бородай, В. Зноба, І. Зноба), пам'ятники В. І. Леніну в Вінниці (скульптори О. Ковальов, В. Агібалов, Я. Рик), Івано-Франківську (скульптори А. Білостоцький, Г. Кальченко, О. Супрун), Макіївці (скульптор В. Полоник), Кременчуці скульптор Е. Кунцевич), Ніжині (скульптор О. Ковальов), Приморську (скульптор А. Страхов), Лисичанську (скульптори В. Мухін, В. Федченко, І. Чумак), Трускавці (скульптор Я. Чайка), Бершаді (скульптор П. Кальницький) та ін.

На відміну від живопису й графіки, що дають великі можливості розкриття образу В. І. Леніна через відповідне навколишнє оточення, через численні зв'язки його з іншими людьми, в скульптурі, особливо в пам'ятниках, вирішення цього завдання, як правило, обмежується зосередженням на образові лише В. І. Леніна. Кожний скульптор визначає той чи інший основний акцент для характеристики, обумовлений розумінням і мірою проникнення в сутність ленінського генія та в його багатогранну титанічну діяльність.

Найпоширеніші в пам'ятниках такі характеристики: Ленін — вождь, Ленін — трибун і полум'яний оратор, Ленін — мислитель, Ленін — організатор мас і людина кипучої енергії. Композиційно це переважно постаті. Для розкриття задуму поряд із портретом широко використовується різне трактування одягу, жестів рук, динаміки постаті. В пам'ятниках-погруддях втілити образ значно складніше, оскільки сутність характеристики зосереджується у виразі лише обличчя. Тоді успіх забезпечується насамперед рівнем майстерності скульптора-портретиста як психолога. З цього погляду заслуговують уваги монументальні бюсти В. І. Леніна, встановлені в Баранівці Житомирської області біля фарфорового заводу, що носить ім'я вождя (скульптор О. Ковальов), на Чорнобильській атомній електростанції (скульптор А. Білостоцький), в селі Лю-

УКРАЇНСЬКА ЛЕНІНІАНА

барі Житомирської області (скульптор К. Кузнецов), монументальний портрет В. І. Леніна (мозаїчний рельєф), виконаний Іваном та Ігорем Макогонами.

Станкова скульптурна Ленініана за останні роки також поповнилась багатьма високохудожніми творами. Це, зокрема, мармурові погруддя, виконані А. Білостоцьким, М. Вронським, І. Знобою, О. Ковальовим, Б. Никончуком, О. Скобликовим; портрет, створений в граніті М. Рябініним, твори Б. Ульянова, Я. Чайки.

Нові твори, що відображають широкий діапазон діяльності В. І. Леніна у різний період його життя, виконали майстри живопису в 70-ті роки. Це такі полотна, як «У дні Жовтня» А. Насєдкіна, «II з'їзд Рад» О. Лопухова, «На світанку (В. І. Ленін і П. К. Запорожець)» О. Максименка, «Комінтерн» В. Рижиха, «Ленін і Крупська» Д. Безуглого, «Володимир Ілліч в робочому кабінеті» В. Югая, «Апасіоната» М. Божія, «Горки. Січень 1924 р.» О. Широкова, серії живописних творів «По ленінських місцях» Г. Чернявського, «Ленінські місця» П. Сльоти та ін. Низку творів присвячено сім'ї Ульянових, зокрема велику серію картин Г. Чернявського «Ульянови на Україні», цикли картин, створені у кінці 60-х років,— «Сім'я Ульянових» С. Борейка та «Брати Ульянови» Л. Вітковського.

Окремо слід згадати твори, в яких яскраво відображено постійне піклування В. І. Леніна про дітей та молодь. Серед них — «Нова школа» В. Токарєва, «Бесіда з Іллічем» О. Широкова, «З Іллічем» В. Хитрикова, «З Леніним» В. Югая, графічні аркуші «В. І. Ленін і діти» В. Форостецького, «На відпочинку» І. Філонова. В цих та багатьох інших творах художники правдиво показали справді батьківську турботу мудрого державного керівника про майбутнє Країни Рад, його велику роботу по підготовці надійної, здорової зміни ветеранам соціалістичної революції.

Майстри графіки підготували до 100-річного ювілею вождя тематичні серії. Частково про зміст цих серій говорять вже їхні назви: «В. І. Ленін за кордоном» Г. Малакова, «Про що мріяв Ленін» Г. Галкіна, «Революція» В. Ленчина, «Ми радянські люди» М. Родіна, «Нас веде Ленін» Л. Левицького, «100 років» І. Крислача та І. Остафійчука, «По ленінських місцях» І. Батечка, В. Гончарова та ін.

Серед кращих плакатів на ленінську тематику виділяються триптих «Слався у віках, Ленінові шлях», «Сто літ» Ф. Глущука, «Ленін і сьогодні живіший всіх живих» В. Гури і М. Куріна, триптих І. Дзюбана «З іменем Леніна ми перемогли», плакати О. Капітана, О. Лемберського, В. Матвієнка, М. Попінова та ін.

Наприкінці 60-х і особливо у 70-ті роки значних успіхів у розробці ленінської тематики досягли майстри монументального і декоративно-прикладного мистецтва. Створено масштабні тематичні килими і панно «Лицарям революції» С. Джуса, «Марш Жовтня» В. Василенка, «Пісня про Леніна» С. Кириченка і Н. Клейн, «Ленін серед нас» І. та М. Литовченків; чудові кришталеві вази з зображенням В. І. Леніна створили С. Голембовська, І. Зарицький, В. Затинайко, Л. Митяєва, а В. Лапін у співдружності з М. Тимченко та В. Музичуком — фарфорові вази з надглазурним розписом. Образ В. І. Леніна відтворили в різьбі по дереву та інкрустації О. Іщенко, М. Кіщук, В. Кучеров, М. Курилич, А. Сухорський. Багато цікавих виробів, присвячених образові Ілліча, створили майстри вишивки й ткацтва.

В кожну історичну добу майстри мистецтв звертаються до різних тем і сюжетів, але завжди виділяються окремі теми, що зосереджують в собі вищі ідеали свого часу, стають провідними. Для мистецтва радянської доби такою є ленінська тема, яку понад шість десятиліть активно і послідовно розробляють художники нашої країни, а також прогресивні митці усього світу. З кожним роком вона все більше захоплює художників різних поколінь в усіх видах і жанрах. Але створити образ В. І. Леніна таким, щоб він цілком відповідав його сутності, тим уявленням про нього, що склалися в серцях людей кожного нового покоління,— завдання винятково складне. Ознайомившись з першими художніми творами про Леніна, його друг і соратник Н. К. Крупська відзначила, що справжню біографію Ілліча можна написати тільки колективними зусиллями.

Понад двохтисячний загін українських художників вважає це завдання найпочеснішим і разом з усіма митцями нашої багатонаціональної країни з року в рік збагачує новими творами радянську образотворчу Ленініану — найдорожчий скарб нашого мистецтва.

Еще при жизни В. И. Ленина его образ привлекал многих художников. Но, будучи исключительно скромным человеком, Владимир Ильич не хотел, чтобы его изображали в произведениях искусства, поэтому лишь отдельным мастерам удалось выполнить с натуры портреты, беглые зарисовки, эскизы. Более всех посчастливилось русскому скульптору М. Андрееву, который в мае 1920 года получил возможность работать в кабинете В. И. Ленина и создал большую серию графических и скульптурных работ, вошедшую яркой страницей в историю искусства под названием «Андреевская Лениниана».

Украинскому художнику И. Пархоменко в 1921 году удалось выполнить с натуры два рисунка — «В. И. Ленин» и «Ленин за работой». Англичанка Клер Шеридан в 1920 году создала в Москве скульптурный портрет В. И. Ленина с натуры, а французский скульптор Н. Аронсон в 1925 году выполнил портрет, навеянный встречей с В. И. Лениным в мастерской художника во время пребывания вождя в эмиграции. Произведение высоко оценил А. В. Луначарский, назвав его точным соответствием природе, слитым в целостный пластический аккорд.

Для советских художников ленинская тематика стала почетным творческим заданием и патриотической обязанностью. Весомый вклад в изобразительную Лениниану вносит коллектив украинских художников, которые более чем за шестьдесят лет создали немало живописных картин, скульптурных портретов, графических листов, плакатов и памятников, отличающихся высоким художественным мастерством, глубокой правдивостью и убедительностью в раскрытии образа вождя.

Сразу же после Великой Октябрьской социалистической революции образ ее вдохновителя и организатора стал привлекать весь мир. Трудящиеся хотели видеть его воплощенным в памятниках. Среди первых произведений украинского искусства, посвященных В. И. Ленину,— монументальный бюст работы скульптора Ф. Балавенского, установленный в 1918 году в Киеве, и бронзовый бюст неизвестного автора, сооруженный в Житомире к пятой годовщине Великого Октября.

После смерти В. И. Ленина широкий размах получило чествование его памяти. На Украине, в частности, трудящиеся села Сергеевка Донецкой области на траурном митинге решили соорудить памятник Ильичу, и вскоре, 25 мая 1924 года, состоялось его открытие. По инициативе коммунистов станции Киев-Пассажирский бюст В. И. Ленина был установлен 1 мая 1925 года на Привокзальной площади Киева. Со временем появились памятники во многих городах и селах республики.

Преобладающее большинство памятников 20—30-х годов не сохранилось. А те, что уцелели в годы фашистской оккупации благодаря патриотическим действиям советских людей, интересны как исторические реликвии, как свидетельство всенародной любви к В. И. Ленину.

Одним из первых произведений не только украинского, но и всего советского искусства, в которых удалось достичь высокого художественного обобщения, является плакат А. Страхова «В Ульянов (Ленин). 1870—1924», созданный в 1924 году. В нем на фоне черных заводских корпусов красным силуэтом вырисовывается величественная фигура В. И. Ленина, жестом руки показывающего направление неудержимо движущимся вооруженным революционным массам. Лаконизм художественных средств, динамичность композиции, четкость и выразительность силуэта придают плакату большую эмоциональную силу. На международной выставке в Париже произведение было отмечено первой премией и Золотой медалью.

Среди других работ 20—30-х годов следует отметить графические листы «Ленин — масса» и «Ленин в Смольном» З. Толкачева, «Речь В. И. Ленина на Театральной площади в Москве» В. Касияна; скульптурные произведения — «Ленин — вождь» И. Кавалеридзе, «В. И. Ленин» П. Ульянова, памятники — Г. Теннера для Днепропетровска, Г. Пивоварова для Новоград-Волынского и др. В живописи Н. Попенко-Коханый создал полотно «Н. А. Щорс на приеме у В. И. Ленина», Г. Светлицкий начал работать над картиной «В. И. Ленин слушает «Аппассионату» Бетховена», которую завершил в 1947 году.

Для раннего периода создания Ленинианы характерно стремление художников с максимально документальной точностью воссоздать внешность вождя. В этом помогали личные впечатления тех художников, которым довелось видеть Ильича, а также консультации его близких и соратников.

Образ В. И. Ленина нашел широкое воплощение уже в первых произведениях послевоенного периода, особенно во время подготовки к 30-летию Великой Октябрьской социалистической революции.

Серию графических листов «Ленин и Украина» исполнил В. Касиян. В эстампах «В. И. Ленин», «Украинский рабочий А. В. Бродский у В. И. Ленина» художник убедительно отобразил его неразрывную связь с народом, заинтересованность делами на Украине.

Среди достижений скульптуры этого периода надо отметить портрет В. И. Ленина (1948), созданный А. Ковалевым. Это мастерски выполненный и глубоко значимый по раскрытию внутреннего содержания мраморный бюст, в котором достигнуто большое внешнее сходство и одновременно раскрыты черты характера В. И. Ленина.

В 50-х годах украинская изобразительная Лениниана обогатилась рядом новых значительных произведений, среди которых выделяется известное полотно Г. Киянченко «В. И. Ленин в Разливе». Продолжает повествование об этой странице биографии вождя прекрасная картина А. Лопухова «В Петроград (В. И. Ленин)», в основу которой положен момент нелегального возвращения Ленина в революционный Петроград в октябре 1917 года. Его образ воссоздан выразительными художественными средствами, в конкретных, исторически достоверных обстоятельствах — в кабине мчащегося в Петроград паровоза. Живописцу удалось правдиво и убедительно передать напряжение момента, тревожное состояние вождя, его стремление в гущу революционных событий.

В картине С. Гуецкого «Смольный. 1917 год» В. И. Ленин изображен в штабе революции. Проходя ночью коридором Смольного, он остановился на минутку возле матроса и солдата, которые спят, держа в руках оружие. Произведение привлекает своей достоверностью в изображении исторических обстоятельств, правдивостью раскрытия ленинской черты — отцовского отношения к каждому человеку.

Исключительно важные страницы многогранной титанической деятельности творца и руководителя первой в мире Советской державы освещены в картине Л. Шматько «Доклад В. И. Ленина о плане ГОЭЛРО» и линогравюре И. Селиванова «На коммунистическом субботнике».

В живописных полотнах «В. И. Ленин и Н. К. Крупская в Татрах» С. Ержиковского, «В. И. Ленин и А. М. Горький на Капри» В. Путейко, «Ленин среди гуралов» В. Одайника отображены эпизоды жизни Ильича за границей в эмиграции, его широкие жизненные интересы, постоянное общение с людьми.

Среди портретных работ необходимо отметить скульптуры М. Вронского, М. Декерменджи, Г. Масальской, П. Мовчуна, И. Шаповала, графические работы С. Беседина, Г. Гаркуши, монументальный мозаичный портрет работы С. Кириченко.

Из многочисленных плакатов на ленинскую тематику широко известны: «Знамя марксизма-ленинизма — непобедимо» Т. Лящука и А. Семенко, «Ленинизм живет и побеждает» Е. Кудряшова, «Нашу мирную политику одобряет преобладающее большинство населения земли» В. Яланского.

В последующие, 60-е годы художники активно готовились к празднованию 50-летия Великого Октября и 100-летия со дня рождения В. И. Ленина. Многие произведения этого периода стали значительным достижением Ленинианы. В живописи это прежде всего «Двадцатый век» и «Новое время» М. Божия, «Да здравствует социалистическая революция!» А. Лопухова, «Красная площадь» К. Филатова, «Октябрем рожденные» М. Антончика, «По ленинскому мандату» М. Кривенко, «В президиуме» К. Ломыкина; в скульптуре — «Светочи коммунизма» Э. Фридмана и Е. Белостоцкого; в графике — «Ленин и народ» В. Касияна; в плакате — «Мы пойдем твердо и неуклонно к победе социализма» Я. Райзина и Н. Тихонова, «Вождь, учитель, друг» Ф. Глущука, «Ленин великий нам путь озарил» А. Капитана и др.

Стремление художников к охвату масштабных тем, освещению причастности В. И. Ленина к событиям, иногда отдаленным во времени, натолкнуло их на обращение в живописи к форме триптиха (прежде всего это «Рожденная побеждать» Г. Нечипоренко, М. Нечипоренко, Ю. Шейниса, «Герои Октября — черниговцы» П. Басанца), а в графике — к тематическим сериям («Жизнь В. И. Ленина» Г. Зубковского, «Ленин и революция» В. Карася, «Здесь каждый камень Ленина знает» В. Лапина, «О Ленине» В. Масика, «Великая Октябрьская социалистическая революция» Н. Родина, «По ленинским местам» М. Чепика и др.).

Многие художники обращаются к теме «Ленин и Украина». Среди большого количества произведений выделяются картины «Украинцы у Ленина» П. Басанца, «Ленин с шахтерами Донбасса» С. Гуецкого, «Любимый образ» В. Задорожного, «В. И. Ленин и Г. И. Петровский в Поронино» М. Романишина, «Советы Ильича (В. И. Ленин и В. Я. Чубарь)» В. Савина, «А. Я. Пархоменко у В. И. Ленина» И. Тартаковского; графические листы «В. И. Ленин на вечере, посвященном Т. Г. Шевченко» С. Беседина, серия «Артем (Сергеев)» В. Вандаловского; иллюстрации И. Мартьянова к книге И. Цюпы «Слово о Ленине»; плакат Т. Лящука «Вождь, учитель, друг» и др.

Появились оригинальные произведения, в которых ленинская тематика трактуется в ассоциативном плане, когда нет непосредственного изображения Владимира Ильича и вместе с тем чувствуется его присутствие. Это картины «Живое слово Ильича» К. Ломыкина, «Заветы Ильича» В. Хитрикова, «Умер Ленин» В. Шаталина, «В Горках» Л. Лабенка, «На ленинскую вахту» В. Черникова, «Ленинские огни» В. Яценко и другие.

На 60-е годы приходится создание украинскими скульпторами и архитекторами ряда весомых по силе воплощенного образа и масштабных по композиционному и ансамблевому решению памятников В. И. Ленину в областных центрах республики. В 1963 году был открыт памятник в Харькове (скульпторы М. Вронский, А. Олейник). Годом позже в Запорожье установлен памятник, созданный скульпторами М. Лысенко и Н. Суходоловым. В нем высоко поднятая правая рука вождя направлена в сторону плотины, где с шумом падают воды Днепра на могучие турбины Днепрогеса.

Несколько памятников В. И. Ленину было сооружено к 50-летию Великого Октября, в частности в Донецке (скульптор Э. Кунцевич). В нем нет внешней патетики, напряжения, подчеркнутой героичности. За внешним спокойствием Ильича, который, погрузившись в раздумье, смотрит вдаль, скрыта внутренняя динамика, напряжение мысли. Подобное решение видим и в памятнике В. И. Ленину в Черкассах (авторы В. Гнездилов, К. Кузнецов).

Подготовка и празднование в 1970 году 100-летия со дня рождения В. И. Ленина вызвала дальнейший рост количества произведений искусства на ленинскую тематику. Особенно обогатилась монументальная Лениниана. Немало памятников было установлено не только в больших городах, но и в райцентрах, селах.

Среди самых значительных памятников 70-х годов — монумент в честь Великой Октябрьской революции в Киеве (скульпторы В. Бородай, В. Зноба, И. Зноба), памятники В. И. Ленину в Виннице (скульпторы А. Ковалев, В. Агибалов, Я. Рик), Ивано-Франковске (скульпторы А. Белостоцкий, Г. Кальченко, О. Супрун), Нежине (скульптор А. Ковалев), Приморске (скульптор А. Страхов), Трускавце (скульптор Я. Чайка), Бершади (скульптор П. Кальницкий) и др.

Станковая скульптурная Лениниана за последние годы также пополнилась многими высокохудожественными произведениями. Это, в частности, мраморные бюсты, выполненные А. Белостоцким, М. Вронским, И. Знобой, А. Ковалевым, Б. Никончуком, А. Скобликовым; портрет, созданный в граните Н. Рябининым, работы Б. Ульянова, Я. Чайки и др.

Новые произведения, отображающие широкий диапазон деятельности В. И. Ленина в разные периоды его жизни, создали мастера живописи в 70-е годы. Это такие полотна, как «В дни Октября» А. Наседкина, «II съезд Советов» А. Лопухова, «На рассвете (В. И. Ленин и П. К. Запорожец)» А. Максименко, «Коминтерн» В. Рыжих, «Ленин и Крупская» Д. Безуглого, «Владимир Ильич в рабочем кабинете» В. Югая, «Аппассионата» М. Божия, «Горки. Январь 1924 г.» А. Широкова; серии живописных произведений «По ленинским местам» Г. Чернявского и «Ленинские места» П. Слеты и др. Ряд произведений посвящен семье Ульяновых, в частности большая серия картин Г. Чернявского «Ульяновы на Украине», циклы «Семья Ульяновых» С. Борейко и «Братья Ульяновы» Л. Витковского.

Мастера графики к столетнему юбилею подготовили тематические серии. Среди них — «В. И. Ленин за границей» Г. Малакова, «О чем мечтал Ленин» Г. Галкина, «Революция» В. Ленчина, «Мы советские люди» Н. Родина, «Нас ведет Ленин» Л. Левицкого, «100 лет» И. Крислача и И. Остафийчука, «По ленинским местам» И. Батечко, В. Гончарова, М. Чепика.

Среди лучших плакатов выделяются «Сто лет» Ф. Глущука, «Ленин и сегодня живее всех живых» В. Гуры и Н. Курина, триптих И. Дзюбана «С именем Ленина мы победили», плакаты А. Капитана, А. Лемберского, В. Матвиенко, Н. Попинова и др.

В конце 60-х и особенно в 70-е годы значительных успехов в ленинской тематике достигли мастера монументального и декоративного прикладного искусства. Созданы масштабные тематические ковры и панно «Рыцарям революции» С. Джуса, «Марш Октября» В. Василенко, «Песня о Ленине» С. Кириченко и Н. Клейн, «Ленин среди нас» И. и М. Литовченко. Хрустальные вазы с изображением В. И. Ленина создали С. Голембовская, И. Зарицкий, В. Затынайко, Л. Митяева, а В. Лапин в содружестве с Н. Тимченко и В. Музычуком — фарфоровые вазы с надглазурной росписью. Образ В. И. Ленина воссоздали в резьбе по дереву и инкрустации А. Ищенко, Н. Кищук, В. Кучеров, М. Курилич, А. Сухорский. Много интересных изделий, посвященных образу Ильича, создали мастера вышивки и ткачества.

С каждым годом неисчерпаемая ленинская тематика все больше увлекает художников разных поколений. Все они глубоко сознают, что создать образ В. И. Ленина таким, чтобы он всецело соответствовал его сущности, тем представлениям о нем, которые сложились в сердцах людей каждого нового поколения,— задача исключительной сложности. Ознакомившись с первыми художественными произведениями о Ленине, его друг и соратник Н. К. Крупская отметила, что настоящую биографию Ильича можно написать только коллективными усилиями.

Более чем двухтысячный отряд украинских художников считает эту задачу самой почетной и вместе со всеми художниками нашей многонациональной страны из года в год обогащает новыми произведениями советскую изобразительную Лениниану — ценнейшее сокровище нашего искусства.

Even during Vladimir Lenin's lifetime his image attracted the attention of many artists. Being the exceptionally modest man that he was, Lenin did not want to have himself portrayed in works of art. That is why only a few artists managed to capture his likeness in portraits, random drafts and sketches. The most fortunate in this respect was the Russian sculptor N. Andreyev who, in 1920, was allowed to work in Lenin's study in the Kremlin, and in this way created a large series of graphic and sculptural works which entered the history of art as an invaluable treasure generally referred to as "Andreyev's Leniniana."

In 1921 the Ukrainian artist I. Parkhomenko was lucky to make two drawings *(Vladimir Lenin* and *Lenin at Work)* of the great statesman and Party leader. In Moscow, in 1920, the British sculptress Claire Sheridan created a sculptural portrait of Lenin from nature, while the French sculptor N. Aronson, inspired by Lenin's visit to his Paris studio during the leader's emigration period, made a bust of him in 1925. A. Lunacharsky was of a high opinion of this work and praised its life-likeness.

Right after the October Socialist Revolution the stature of its inspirer and organizer caught the imagination of the whole world. The working people wanted to see Lenin embodied in monuments. Among the first works of Ukrainian art devoted to him was a monumental bust by F. Balavensky which was unveiled in Kiev in 1918, and a bronze bust of anonymous craftsmanship erected on the fifth anniversary of the October Revolution in Zhitomir.

After Lenin's death the reverence paid to him gained in scope. Throughout the entire country Lenin monuments started to appear. In Ukraine, for one, the villagers of Serhiivka in Donetsk Region, meeting to mourn Lenin's death, decided to build a monument to him. On May 25, 1924 it was ceremoniously unveiled in the village. On the initiative of the communists on Kiev's Passenger Railway a Lenin bust was erected in the square facing the local railroad station on May 1, 1925. Eventually such monuments appeared in many cities and villages of the Republic.

A. Strakhov's poster *V. Ulyanov (Lenin). 1870—1924*, which he did in 1924, is probably one of the best early projections of the Lenin theme both in Ukrainian and in Soviet art as a whole. Against the background of black factory buildings stands the grand figure of Lenin outlined in red; with his hand he points the way to the armed revolutionary masses irrepressibly surging ahead. The laconic artistic devices, dynamic composition, and the precision and expressiveness of Strakhov's draughtsmanship lend the poster great emotional power. At an international exhibition in Paris it was awarded first prize and a gold medal.

Of the other productions of the 1920s and 1930s mention should be made of such graphic works as Z. Tolkachov's *Lenin Embodies the Masses* and *Lenin at the Smolny Palace*, and V. Kassian's *Lenin Speaking in Moscow's Theatre Square*, as well as the sculptures of I. Kavaleridze *(Lenin the Leader)* and P. Ulyanov *(Lenin)*, and the monuments by H. Tenner sculpted to be unveiled in Dnepropetrovsk and by H. Pivovarov in Novograd-Volinsky. In painting, M. Popenko-Kokhany did the canvas *N. Shchors Received by Lenin*, and H. Svitlitsky started working on his picture *Lenin Listens to Beethoven's 'Apassionata'*, which he finished in 1947.

In the early period of pictorial Leniniana artists tended to reproduce the leader's likeness with maximum documentary precision. This came as the result of the personal impressions of those artists who had either seen Lenin when he was still alive or sought advice and opinions about his traits and character from his close relations and associates.

The Lenin theme was widely treated during the years immediately following the war, especially during the preparations for the 30th anniversary of the October Socialist Revolution.

V. Kassian created a series of graphic works titled *Lenin and Ukraine*, of which the engravings *Vladimir Lenin* and *The Ukrainian Worker O. Brodsky Received by Lenin* convincingly reflect the leader's close bonds with the people and his interest in the events and affairs in Ukraine.

Among the achievements in sculpture of this period, O. Kovalyov's Lenin portrait (1948) should be singled out. It is a skilfully executed marble bust of deep insight and a remarkable likeness of Lenin, which, at the same time, projects the traits of his character.

In the 1950s Ukrainian pictorial Leniniana was enriched by new significant productions, in particular by H. Kiyanchenko's famous canvas *Lenin in Razliv*.

This period in the leader's biography is elaborated upon in O. Lopukhov's *To Petrograd (Lenin)*, which captures the moment Lenin returned illegally to revolutionary Petrograd in October 1917. By using expressive pictorial devices, the artist succeeded in re-creating the image in a concrete historical setting. He also succeeded in conveying the tenseness of the moment and Lenin's excited frame of mind, as he hurried to get as quickly as possible into the midst of the revolutionary events.

In S. Huyetsky's canvas *Smolny Palace. 1917*, Lenin is shown in the headquarters of the Revolution. Walking down the corridor of the Smolny, he stops for a minute at the feet of a sleeping sailor and soldier with rifles firmly clasped in their hands. The painting is attractive for its authenticity in portraying a historical setting and in projecting Lenin's concern for people.

The colourful paintings of S. Yerzhikovsky *(Vladimir Lenin and Nadezhda Krupskaya in the Tatras)*, V. Puteiko *(Lenin and Gorky in Capri)* and V. Odainik *(Lenin Among the Hurals)* reproduce episodes from his life during emigration, as well as his versatile human interests and constant communication with people.

Among the best creations in portraiture are the sculptures of M. Vronsky, M. Dekermendji, G. Masalska, P. Movchun, I. Shapoval, the graphic works of S. Besedin and H. Harkusha, and the mosaic portrait by S. Kirichenko.

As to the most famous posters devoted to the Lenin theme there is T. Lyashchuk and O. Semenko's *The Banner of Marxism-Leninism is Unconquerable*, Ye. Kudryashov's *Leninism Lives and Overcomes*, and V. Yalansky's *Our Policy of Peace is Approved by the Majority of Mankind*.

In the 1960s artists worked hard to prepare for the 50th anniversary of the October Revolution and the birth centennial of Lenin. On these occasions they contributed quite a few significant works to the pictorial Leniniana. In painting, this is especially true of M. Bozhiy's *The Twentieth Century* and *The New Times*, O. Lopukhov's *Long Live the Socialist Revolution*, K. Filatov's *The Red Square*, M. Antonchik's *Born of the Revolution*, M. Krivenko's *On Lenin Credentials* and K. Lomykin's *On the Presidium*; in sculpture, it is E. Friedman and Yu. Bilostotsky's *Luminaries of Communism*; in graphic art, V. Kassian's *Lenin and the People*; and in poster art, Ya. Raizin and M. Tikhonov's *We Shall Advance Firmly and Steadily to the Victory of Socialism*, F. Hlushchuk's *Leader, Teacher, Friend*, and O. Kapitan's *The Great Lenin has Illumined the Path for Us*.

The desire to embrace sweeping themes reflecting Lenin's involvement in events at times far removed from one another in sequence led the artists to the idea of creating triptychs in painting (e. g., H. Nechiporenko, M. Nechiporenko and Yu. Sheinis' *Born to Win* and P. Basanets' *The Chernigov Men — Heroes of the Revolution*), and thematical series in graphic art (e. g., H. Zubkovsky's *Lenin's Life*, V. Karas' *Lenin and Revolution*, V. Lapin's *Here Everything Recalls Lenin*, V. Masik's *About Lenin*, M. Rodin's *The Great October Socialist Revolution*).

Lenin and Ukraine has been popular with quite a few artists. Of the great number of works on this theme the most notable are P. Basanets' *Ukrainians Received by Lenin*, S. Huyetsky's *Lenin with the Miners of the Donbas*, V. Zadorozhny's *The Dear Image*, M. Romanishin's *Lenin and H. Petrovsky in Poronino*, V. Savin's *Lenin's Advice (Lenin and Chubar)* and I. Tartakovsky's *O. Parkhomenko Received by Lenin*, as well as such graphic works as S. Besedin's *Lenin at an Evening Commemorating Shevchenko's Anniversary*, V. Vandalovsky's series *Artem (Sergeyev)*, I. Martianov's illustrations to I. Tsyupa's book *Word About Lenin*, and T. Lyashchuk's poster *Leader, Teacher, Friend*.

A number of original productions have also appeared, in which the Lenin theme is treated associatively: the image of Lenin is absent in the picture, but his presence is convincingly implied, e. g., K. Lomykin's *The Live Word of Lenin*, V. Khitrikov's *Lenin's Behests*, V. Shatalin's *Lenin Is No More*, L. Labenok's *At Gorki*, V. Chernikov's *At Lenin's Call*, and V. Yatsenko's *Lenin's Light*.

Ukrainian sculptors and architects were especially prolific in the 1960s when truly grand Lenin monuments began to appear in the regional centres of the Republic, such as the monument in Kharkov in 1963 (sculptors M. Vronsky and O. Oliynik). A year later a Lenin monument was erected in Zaporozhye (sculptors M. Lysenko and M. Sukhodolov) right across from the dam of the Dnieper Hydropower Station.

Some of the monuments to Lenin were built for the 50th anniversary of the Revolution, as for instance E. Kuntsevich's statue in Donetsk. At first sight it is devoid of tension and heroic poise. But behind the serenity of Lenin looking engrossed into the distance there is a latent dynamism and energetic thought. A similar treatment is evident in the Lenin monument in Cherkassy by V. Hnezdilov and K. Kuznetsov.

The 1970 celebrations of Lenin's birth centennial resulted in an even greater expansion of the pictorial Leniniana, especially as regards monuments which were unveiled both in large cities and in district centres and villages.

Of the most significant monuments of the 1970s were those erected in Kiev in honour of the Revolution (sculptors: V. Borodai, V. Znoba and I. Znoba), in Vinnitsa (sculptors: O. Kovalyov, V. Agibalov and Ya. Ryk), in Ivano-Frankovsk (sculptors A. Bilostotsky, H. Kalchenko and O. Suprun), in Nezhin (sculptor O. Kovalyov), Primorsk (sculptor A. Strakhov), Truskavets (sculptor Ya. Chaika), and Bershad (sculptor P. Kalnitsky).

Stand Lenin sculptures have also grown in number during the past few years. These include, in particular, the marble busts by A. Bilostotsky, M. Vronsky, I. Znoba, O. Kovalyov, B. Nikonchuk and O. Skoblikov, the granite sculpture by M. Ryabinin, and the works of P. Ulyanov and Ya. Chaika.

For Lenin's birth centennial graphic artists produced thematic series such as G. Malakhov's *Lenin Abroad*, G. Galkin's *What Lenin Dreamed Of*, V. Lenchin's *Revolution*, M. Rodin's *We the Soviet People*, L. Levitsky's *Lenin Leads Us*, I. Krislach and I. Ostafiychuk's *One Hundred Years*, and I. Batechko, V. Honcharov and M. Chepik's *Around Lenin's Landmarks*.

In the late 1960s and especially in the 1970s there were considerable achievements in treating the Lenin theme by craftsmen engaged in decorative and applied art. Large pictorial carpets and panels were created by S. Djus *(To the Revolution's Heroes)*, V. Vasilenko *(The Revolution March)*, S. Kirichenko and N. Klein *(Song About Lenin)*, I. Litovchenko and M. Litovchenko *(Lenin Among Us)*, as well as wonderful crystal vases with Lenin's likeness by S. Holembovska, I. Zaritsky, V. Zatinaiko and L. Mityaeva; V. Lapin, in collaboration with M. Timchenko and V. Muzichuk, made china vases with ornamental motifs painted over glaze. The Lenin theme found its way into artifacts of wood carved and inlaid by O. Ishchenko, M. Kishchuk, V. Kucherov, M. Kurilich, A. Sukhorsky, and into many embroideries and woven articles.

With every passing year the inexhaustible Lenin theme exercises a more stimulating influence on artists of different generations working in every medium and genre. But it is nonetheless extraordinarily difficult to create the image of Lenin in complete accord with the picture he evokes in the minds and hearts of successive generations. On seeing the first works of art devoted to Lenin, his friend and associate Nadezhda Krupskaya remarked that a true biography of Lenin can be written only through a collective effort.

Over two thousand Ukrainian artists regard this goal as one of their most honorary duties and together with all other artists in our multinational country they continue to enrich the pictorial Leniniana — the most precious treasure of our art — with new creations.

МИХАЙЛО МИХАЙЛОВИЧ БОЖІЙ
ГЕОРГІЙ ВАСИЛЬОВИЧ КИЯНЧЕНКО
ГЕОРГІЙ СТЕПАНОВИЧ МЕЛІХОВ
ГРИГОРІЙ ПЕТРОВИЧ СВІТЛИЦЬКИЙ
ВАСИЛЬ ПИМОНОВИЧ ХИТРИКОВ
ОЛЕКСАНДР МИХАЙЛОВИЧ ЛОПУХОВ
СЕМЕН НУСЕНОВИЧ ГУЄЦЬКИЙ
МИХАЙЛО ІЛЛІЧ КРИВЕНКО
МИКОЛА ОЛЕКСІЙОВИЧ ХАН
ВАЛЕНТИН ФЕДОСІЙОВИЧ ЗАДОРОЖНИЙ
ІСАК ЙОСИПОВИЧ ТАРТАКОВСЬКИЙ
ПЕТРО ОЛЕКСІЙОВИЧ БАСАНЕЦЬ
ЛЕОНІД ОЛЕКСАНДРОВИЧ ШМАТЬКО
ОЛЕКСІЙ ОЛЕКСАНДРОВИЧ ШИРОКОВ
МИХАЙЛО ВЛАДИСЛАВОВИЧ АНТОНЧИК
МИХАЙЛО МАКСИМОВИЧ ЧЕПИК
КОСТЯНТИН ВОЛОДИМИРОВИЧ ФІЛАТОВ
ГЕОРГІЙ ГЕОРГІЙОВИЧ ЧЕРНЯВСЬКИЙ
ВЯЧЕСЛАВ ВАСИЛЬОВИЧ ТОКАРЄВ
ЛЕВ ІВАНОВИЧ ВІТКОВСЬКИЙ
ВІКТОР ВОЛОДИМИРОВИЧ БАБЕНЦОВ
ВОЛОДИМИР МИКОЛАЙОВИЧ ЮГАЙ
КОСТЯНТИН МАТВІЙОВИЧ ЛОМИКІН
АНАТОЛІЙ ПЕТРОВИЧ ШМИКОВ
ОЛЕКСАНДР ІВАНОВИЧ ЛЮБИМСЬКИЙ
МИХАЙЛО АНДРІЙОВИЧ РИБАЛЬЧЕНКО
АНАТОЛІЙ ЛЕОНІДОВИЧ НАСЄДКІН
ОЛЕКСІЙ ОЛЕКСІЙОВИЧ ПОПОВ
ПЕТРО ДОРОФІЙОВИЧ СЛЬОТА
ВІКТОР ІВАНОВИЧ РИЖИХ
ІВАН АНАНІЙОВИЧ КОВТОНЮК
ОЛЕКСАНДР ФЕДОРОВИЧ ГОДУНОВ
ВІКТОР ВАСИЛЬОВИЧ ШАТАЛІН
СЕРГІЙ ДМИТРОВИЧ САФОНОВ
ВАДИМ ІВАНОВИЧ ОДАЙНИК
ЮРІЙ ЄВДОКИМОВИЧ БАЛИКОВ
СТЕПАН АНДРІЙОВИЧ КИРИЧЕНКО
ЛЕОНІД САМІЙЛОВИЧ ТОВСТУХА
СТЕПАН ПЕТРОВИЧ ДЖУС
ВОЛОДИМИР ВІКТОРОВИЧ ВАСИЛЕНКО

УКРАЇНСЬКА ЛЕНІНІАНА

ЖИВОПИС

1

М. БОЖІЙ
Двадцятий вік. 1964—1967

М. БОЖИЙ
Двадцатый век. 1964—1967

M. BOZHIY
The Twentieth Century. 1964—1967

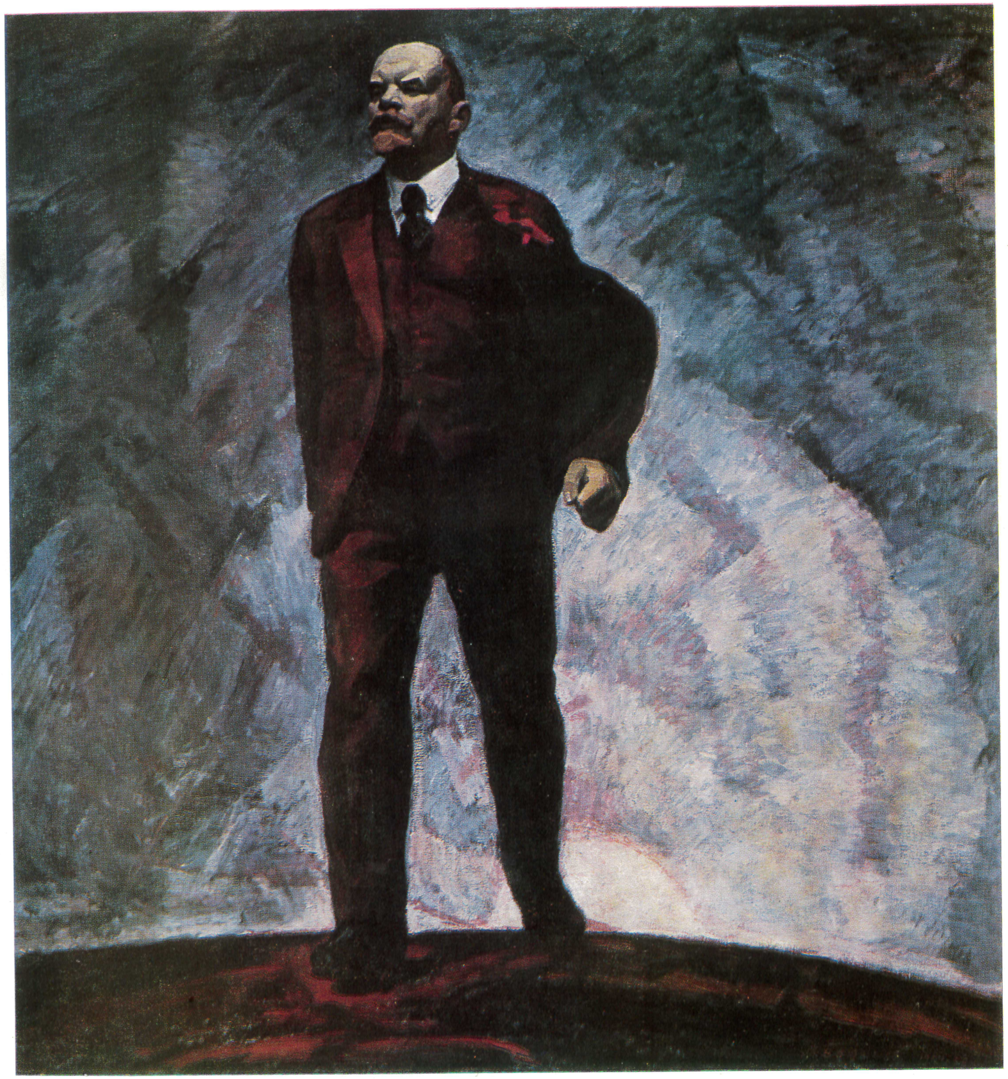

2

Г. КИЯНЧЕНКО
В. І. Ленін у Розливі. 1950

Г. КИЯНЧЕНКО
В. И. Ленин в Разливе. 1950

Yu. KIYANCHENKO
Lenin in Razliv. 1950

3

Г. МЕЛІХОВ
М. О. Щорс на прийомі у В. І. Леніна. 1951

Г. МЕЛИХОВ
Н. А. Щорс на приеме у В. И. Ленина. 1951

H. MELIKHOV
N. Shchors Received by Lenin. 1951

4

Г. СВІТЛИЦЬКИЙ
В. І. Ленін слухає «Апасіонату» Бетховена.
1938—1947

Г. СВЕТЛИЦКИЙ
В. И. Ленин слушает «Аппассионату» Бетховена.
1938—1947

H. SVITLITSKY
Lenin Listens to Beethoven's 'Apassionata.'
1938—1947

5

В. ХИТРИКОВ
В. І. Ленін на III з'їзді комсомолу. 1951

В. ХИТРИКОВ
В. И. Ленин на III съезде комсомола. 1951

V. KHITRIKOV
Lenin at the 3rd Congress of the Young Communist League. 1951

6

О. ЛОПУХОВ
До Петрограда (В. І. Ленін). 1953

А. ЛОПУХОВ
В Петроград (В. И. Ленин). 1953

O. LOPUKHOV
To Petrograd (Lenin). 1953

7

С. ГУЄЦЬКИЙ
Смольний. 1917 рік. 1957

С. ГУЕЦКИЙ
Смольный. 1917 год. 1957

S. HUYETSKY
Smolny Palace. 1917. 1957

8

В. ХИТРИКОВ
Бесіда з Іллічем. 1957.

В. ХИТРИКОВ
Беседа с Ильичем. 1957

V. KHITRIKOV
A Talk with Lenin. 1957

9

О. ЛОПУХОВ
Хай живе соціалістична революція! 1960

А. ЛОПУХОВ
Да здравствует социалистическая революция! 1960

O. LOPUKHOV
Long Live the Socialist Revolution! 1960

10

М. КРИВЕНКО
В. І. Ленін у сім'ї робітника. 1957

М. КРИВЕНКО
В. И. Ленин в семье рабочего. 1957

M. KRIVENKO
Lenin with a Worker's Family. 1957

11

М. БОЖІЙ
В. І. Ленін. 1959—1961

М. БОЖИЙ
В. И. Ленин. 1959—1961

M. BOZHIY
Vladimir Lenin. 1959—1961

12

М. ХАН
З останнього підпілля. 1963

Н. ХАН
С последнего подполья. 1963

M. KHAN
From the Last Underground. 1963

13

В. ЗАДОРОЖНИЙ
Любимий образ. 1959

В. ЗАДОРОЖНЫЙ
Любимый образ. 1959

V. ZADOROZHNY
The Dear Image. 1959

14

О. ШИРОКОВ
Бесіда з Іллічем. 1963

А. ШИРОКОВ
Беседа с Ильичем. 1963

O. SHIROKOV
A Talk with Lenin. 1963

15

І. ТАРТАКОВСЬКИЙ
«Приїздіть до нас через десять років».
В. І. Ленін і Г. Уеллс. 1963

И. ТАРТАКОВСКИЙ
«Приезжайте к нам через десять лет».
В. И. Ленин и Г. Уэллс. 1963

I. TARTAKOVSKY
"Come Back in Ten Years' Time."
Lenin and H. G. Wells. 1963

16

П. БАСАНЕЦЬ
Українці у В. І. Леніна. 1963

П. БАСАНЕЦ
Украинцы у В. И. Ленина. 1963

P. BASANETS
Ukrainians Received by Lenin. 1963

17

М. АНТОНЧИК
Жовтнем народжені. 1964—1965

М. АНТОНЧИК
Рожденные Октябрем. 1964—1965

M. ANTONCHIK
Born of the Revolution. 1964—1965

18

Л. ШМАТЬКО
Доповідь В. І. Леніна про план ГОЕЛРО. 1957

Л. ШМАТЬКО
Доклад В. И. Ленина о плане ГОЭЛРО. 1957

L. SHMATKO
Lenin Reporting on the GOELRO
Electrification Program. 1957

19

І. ТАРТАКОВСЬКИЙ
О. Я. Пархоменко у В. І. Леніна. 1965

И. ТАРТАКОВСКИЙ
А. Я. Пархоменко у В. И. Ленина. 1965

I. TARTAKOVSKY
O. Parkhomenko Received by Lenin. 1965

20

М. ЧЕПИК
Гвардійці Жовтня. 1967

М. ЧЕПИК
Гвардейцы Октября. 1967

M. CHEPIK
Guardsmen of the Revolution. 1967

21

К. ФІЛАТОВ
Красна площа. 1964—1965

К. ФИЛАТОВ
Красная площадь. 1964—1965

K. FILATOV
The Red Square. 1964—1965

22

Г. ЧЕРНЯВСЬКИЙ
Волга. 1968—1970

Г. ЧЕРНЯВСКИЙ
Волга. 1968—1970

H. CHERNIAVSKY
The Volga. 1968—1970

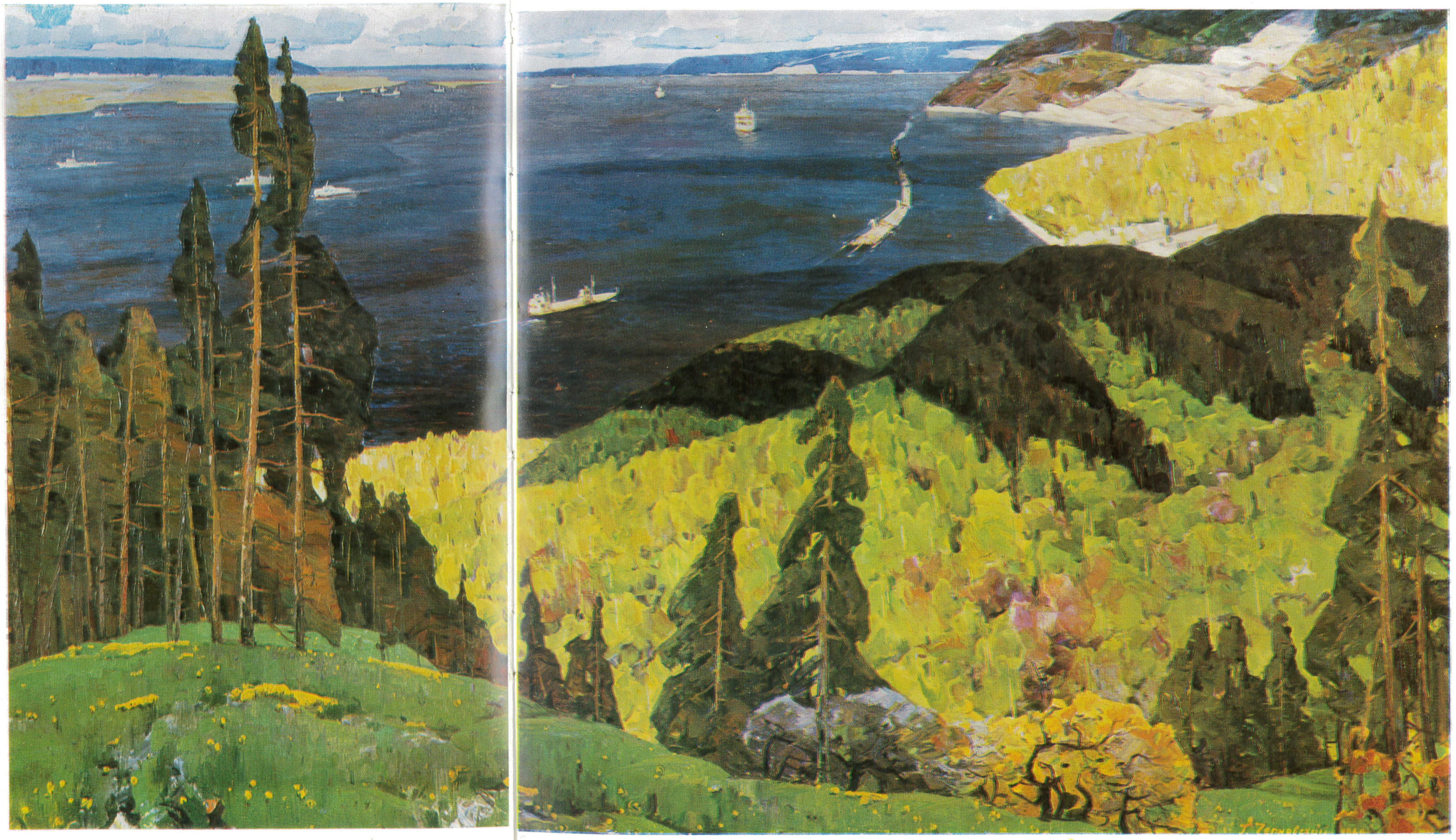

23

М. КРИВЕНКО
За ленінським мандатом. 1967

М. КРИВЕНКО
По ленинскому мандату. 1967

M. KRIVENKO
On Lenin's Credentials. 1967

24

В. ТОКАРЄВ
Нова школа. 1962—1965

В. ТОКАРЕВ
Новая школа. 1962—1965

V. TOKAREV
The New School. 1962—1965

25

Л. ВІТКОВСЬКИЙ
Брати Ульянови. 1968

Л. ВИТКОВСКИЙ
Братья Ульяновы. 1968

L. VITKOVSKY
The Ulyanov Brothers. 1968

26

В. БАБЕНЦОВ
Біля стіни Комунарів. 1969

В. БАБЕНЦОВ
Около стены Коммунаров. 1969

V. BABENTSOV
At the Wall of the Communards. 1969

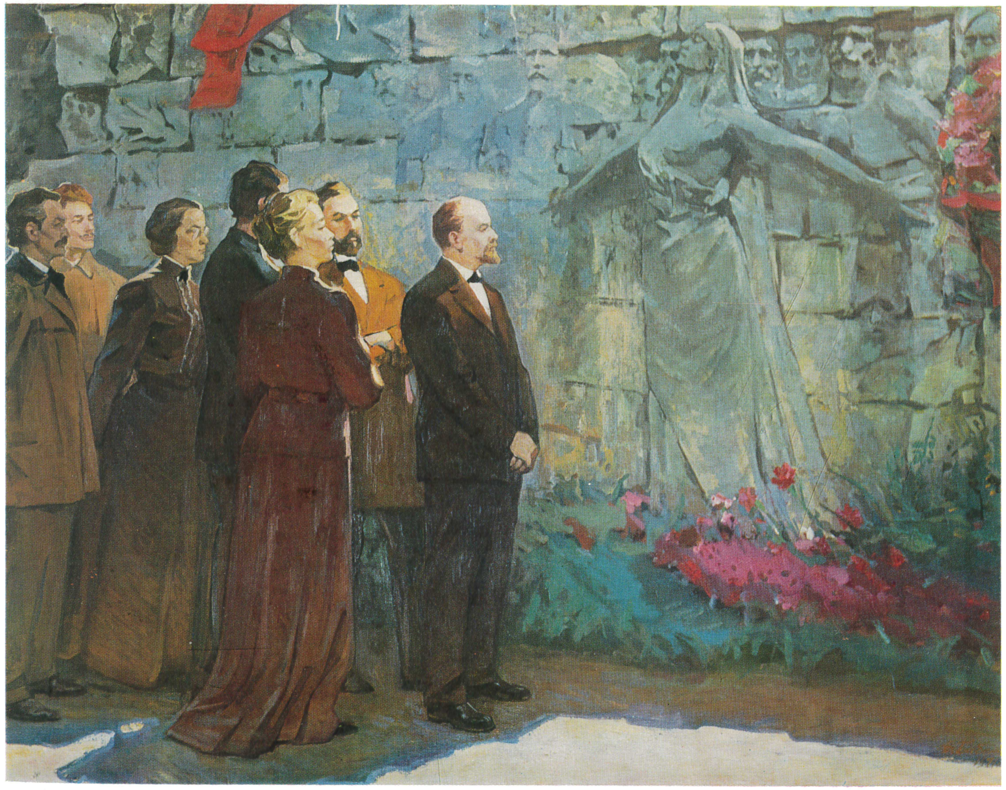

27

В. ЮГАЙ
У Шушенському. 1969

В. ЮГАЙ
В Шушенском. 1969

V. YUGAI
In Shushenskoye. 1969

28

К. ЛОМИКІН
Живе слово Ілліча. 1967

К. ЛОМЫКИН
Живое слово Ильича. 1967

K. LOMYKIN
The Live Word of Lenin. 1967

29

А. ШМИКОВ
Марія Олександрівна Ульянова. 1973

А. ШМЫКОВ
Мария Александровна Ульянова. 1973

A. SHMIKOV
Maria Alexandrovna Ulyanova. 1973

30

О. ЛЮБИМСЬКИЙ, М. РИБАЛЬЧЕНКО
В думах про майбутнє. 1967

А. ЛЮБИМСКИЙ, М. РЫБАЛЬЧЕНКО
В мыслях о будущем. 1967

O. LYUBIMSKY, M. RIBALCHENKO
Thoughts About the Future. 1967

31

О. ЛОПУХОВ
II з'їзд Рад. 1970—1972

А. ЛОПУХОВ
II съезд Советов. 1970—1972

O. LOPUKHOV
The Second Congress of Soviets.
1970—1972

32

М. БОЖІЙ
Новий час. 1969

М. БОЖИЙ
Новое время. 1969

M. BOZHIY
The New Times. 1969

33

А. НАСЄДКІН
У дні Жовтня. 1968—1970

А. НАСЕДКИН
В дни Октября. 1968—1970

A. NASEDKIN
In the Days of Revolution. 1968—1970

34

О. ПОПОВ
Ленін. 1969

А. ПОПОВ
Ленин. 1969

O. POPOV
Lenin. 1969

35

П. СЛЬОТА
Весна в Кремлі. 1968

П. СЛЕТА
Весна в Кремле. 1968

P. SLYOTA
Spring in the Kremlin. 1968

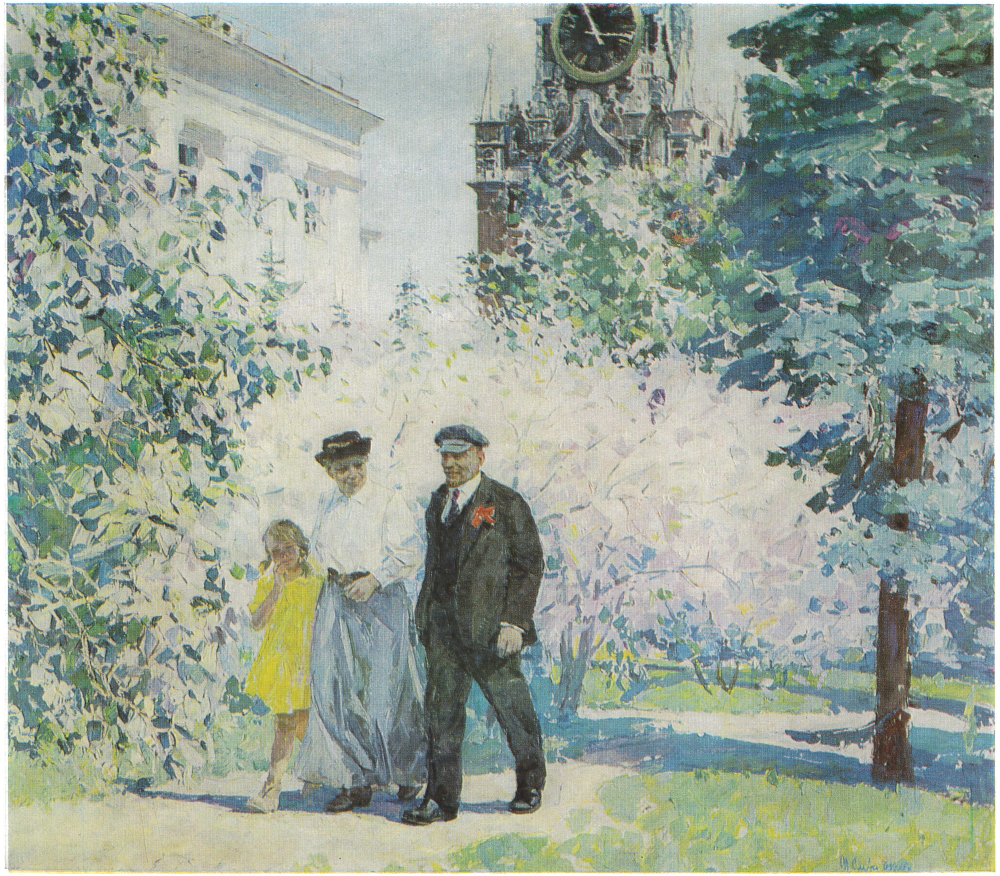

36

К. ЛОМИКІН
У президії. 1969

К. ЛОМЫКИН
В президиуме. 1969

K. LOMYKIN
On the Presidium. 1969

37

К. ФІЛАТОВ
В. І. Ленін. 1969—1970

К. ФИЛАТОВ
В. И. Ленин. 1969—1970

K. FILATOV
Vladimir Lenin. 1969—1970

38

В. РИЖИХ
Комінтерн. 1969—1970

В. РЫЖИХ
Коминтерн. 1969—1970

V. RIZHYKH
The Comintern. 1969—1970

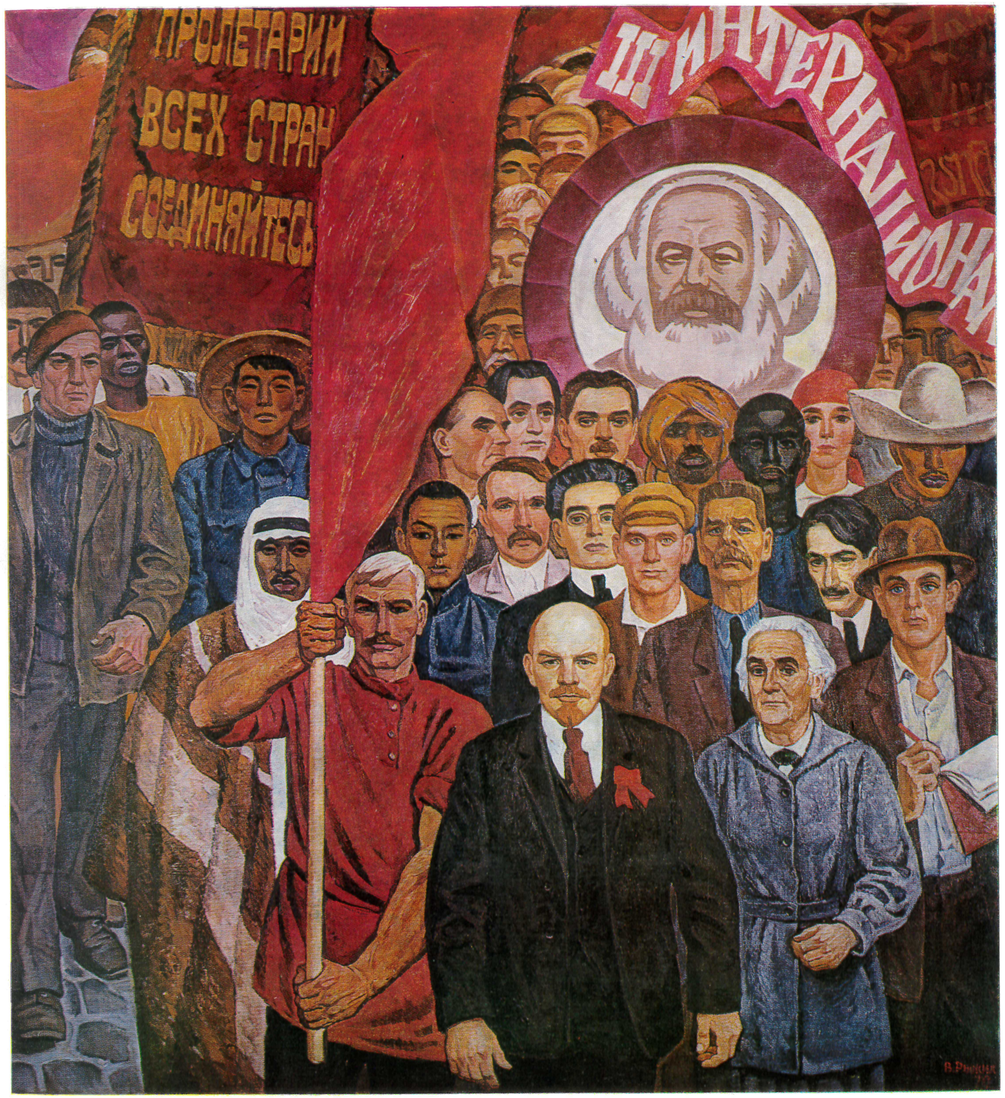

39

І. КОВТОНЮК
Ніч перед штурмом. 1974—1977

И. КОВТОНЮК
Ночь перед штурмом. 1974—1977

I. KOVTONYUK
The Night Before the Assault.
1974—1977

40

О. ГОДУНОВ
У Горках. 1972

А. ГОДУНОВ
В Горках. 1972

O. GODUNOV
At Gorki. 1972

41

В. ШАТАЛІН
Помер Ленін. 1967

В. ШАТАЛИН
Умер Ленин. 1967

V. SHATALIN
Lenin Is No More. 1967

42

М. БОЖІЙ
Апасіоната. 1973—1975

М. БОЖИЙ
Аппассионата. 1973—1975

M. BOZHIY
Apassionata. 1973—1975

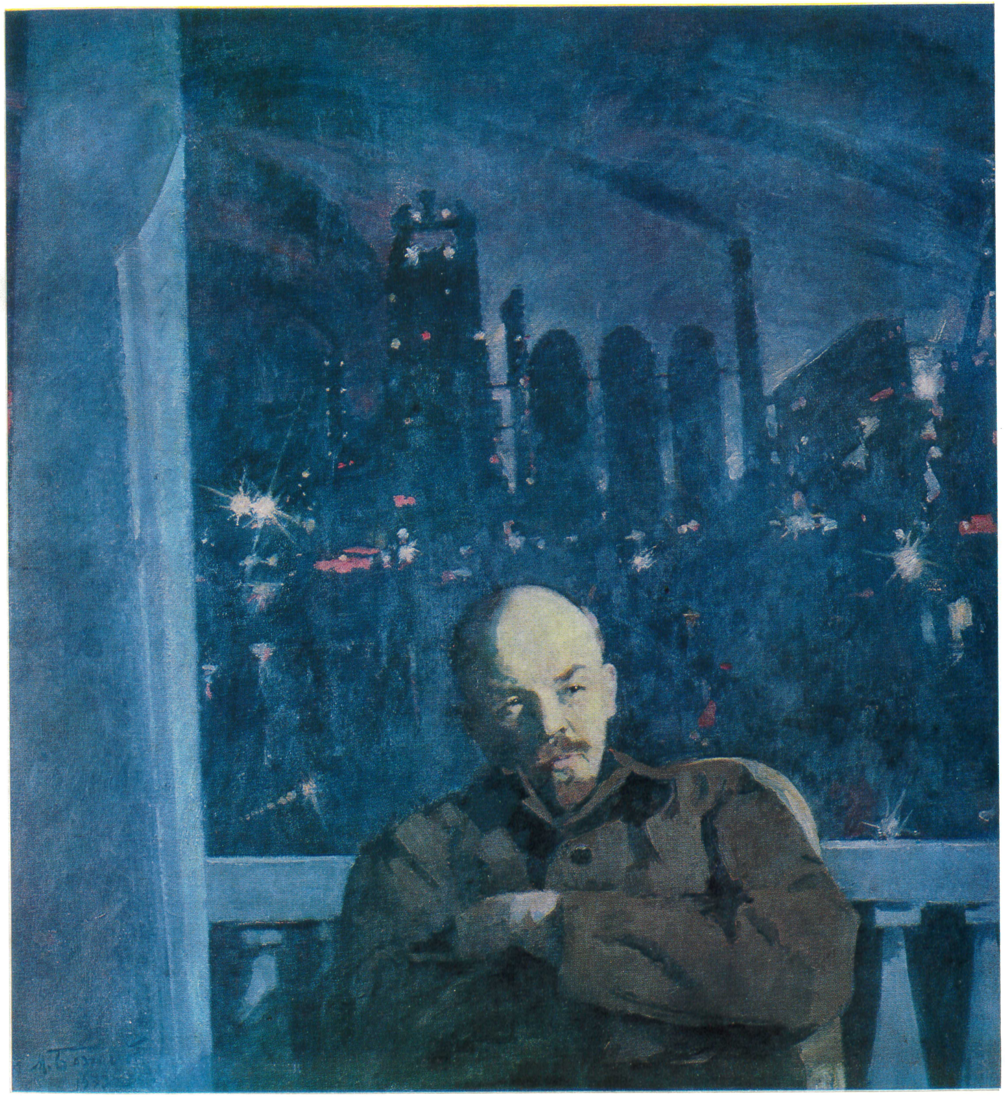

43

С. САФОНОВ
1918 рік. 1975

С. САФОНОВ
1918 год. 1975

S. SAFONOV
The Year 1918. 1975

44

Г. МЕЛІХОВ
Делегати I з'їзду КП(б) України
на прийомі у В. І. Леніна. 1970

Г. МЕЛИХОВ
Делегаты I съезда КП(б) Украины
на приеме у В. И. Ленина. 1970

H. MELIKHOV
Delegates to the 1st Congress of the Communist
(Bolshevik) Party of Ukraine Received by Lenin. 1970

45

К. ФІЛАТОВ
Жовтень. 1977

К. ФИЛАТОВ
Октябрь. 1977

K. FILATOV
The October Revolution. 1977

46

В. ЮГАЙ
Вісті з Південного фронту. 1976

В. ЮГАЙ
Вести с Южного фронта. 1976

V. YUGAI
News from the South Front. 1976

47

О. ШИРОКОВ
Горки. Січень 1924 року. 1969—1970

А. ШИРОКОВ
Горки. Январь 1924 года. 1969—1970

O. SHIROKOV
Gorki. January 1924. 1969—1970

48

В. ХИТРИКОВ
З Іллічем. 1975—1976

В. ХИТРИКОВ
С Ильичем. 1975—1976

V. KHITRIKOV
With Lenin. 1975—1976

49

В. ОДАЙНИК
В. І. Ленін і Н. К. Крупська в Підгаллі. 1977

В. ОДАЙНИК
В. И. Ленин и Н. К. Крупская в Подгалии. 1977

V. ODAINIK
Vladimir Lenin and Nadezhda Krupskaya
in Polish Galicia. 1977

50

Ю. БАЛИКОВ
Найпочесніша варта. 1965

Ю. БАЛИКОВ
Самый почетный караул. 1965

Yu. BALIKOV
The Most Honourable Guard. 1965

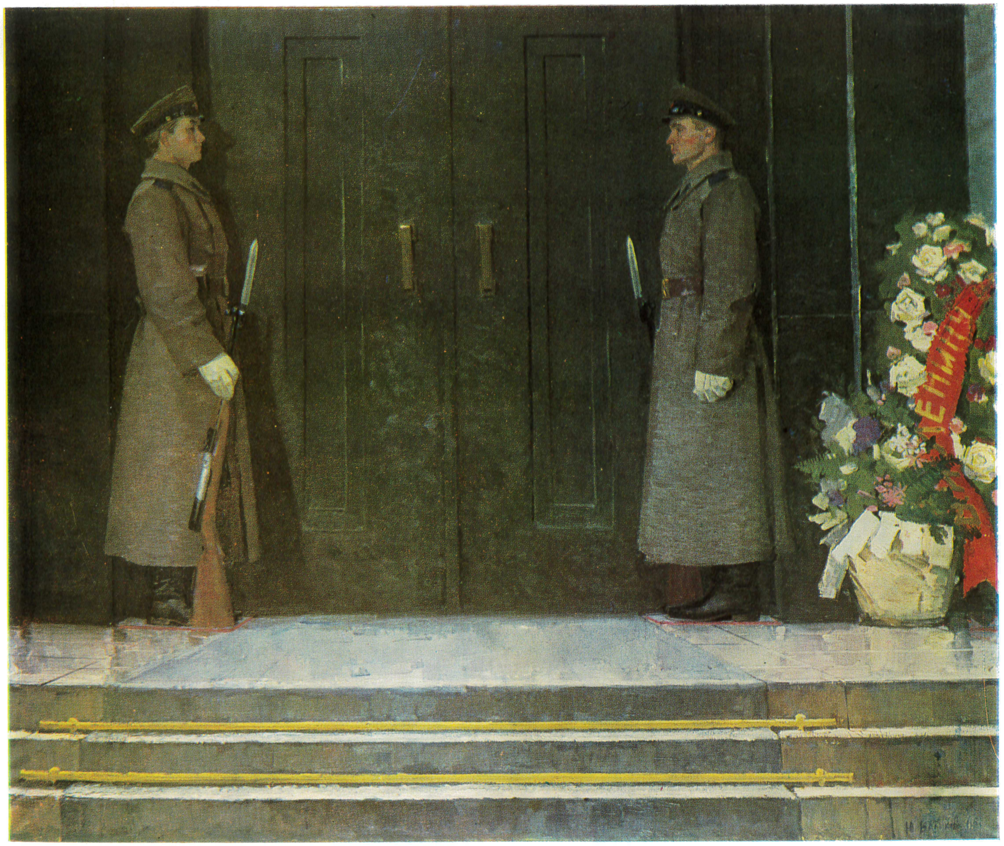

51

С. КИРИЧЕНКО
В. І Ленін. 1947

С. КИРИЧЕНКО
В. И. Ленин. 1947

S. KIRICHENKO
Vladimir Lenin. 1947

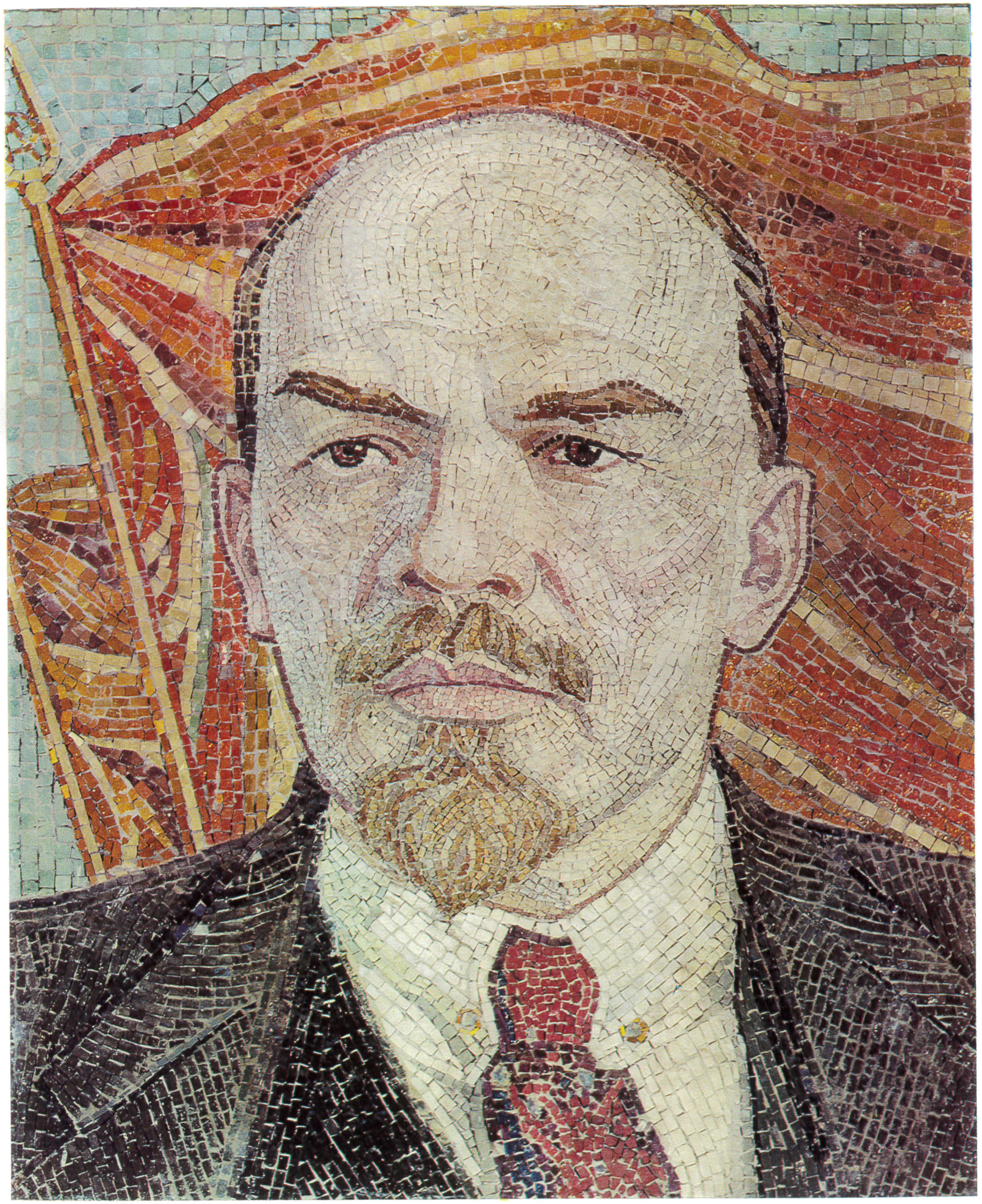

52

С. ДЖУС
Лицарям революції. Гобелен. 1977

С. ДЖУС
Рыцарям революции. Гобелен. 1977

S. DJUS
To the Revolution's Heroes. Tapestry. 1977

53

Л. ТОВСТУХА
Ювілейний килим. Гобелен. 1977

Л. ТОВСТУХА
Юбилейный ковер. Гобелен. 1977

L. TOVSTUKHA
Commemorative Tapestry. 1977

54

В. ВАСИЛЕНКО
Марш Жовтня. Гобелен. 1977

В. ВАСИЛЕНКО
Марш Октября. Гобелен. 1977

V. VASILENKO
The Revolution March. Tapestry. 1977

ІВАН ІВАНОВИЧ ПАРХОМЕНКО
АДОЛЬФ ЙОСИПОВИЧ СТРАХОВ
ЗІНОВІЙ ШЕНДЕРОВИЧ ТОЛКАЧОВ
ВАСИЛЬ ІЛЛІЧ КАСІЯН
ВОЛОДИМИР ПАВЛОВИЧ СЕЛЕЗНЬОВ
ІВАН МИХАЙЛОВИЧ СЕЛІВАНОВ
ВІКТОР ГРИГОРОВИЧ ЯЛАНСЬКИЙ
СЕРГІЙ ФОТІЙОВИЧ БЕСЄДІН
ФЕДІР ТИМОФІЙОВИЧ ГЛУЩУК
ЯКІВ ГРИГОРОВИЧ РАЙЗІН
МИКОЛА ГРИГОРОВИЧ ТИХОНОВ
ВІКТОР ОЛЕКСІЙОВИЧ ВАНДАЛОВСЬКИЙ
ВОЛОДИМИР ІВАНОВИЧ СОКОЛ
МИКОЛА ОЛЕКСІЙОВИЧ РОДІН
ОЛЕКСАНДР БОРИСОВИЧ ЛЕМБЕРСЬКИЙ
МИХАЙЛО МАКСИМОВИЧ ЧЕПИК
ТИМОФІЙ АНДРІЙОВИЧ ЛЯЩУК
ГЕОРГІЙ ВАСИЛЬОВИЧ МАЛАКОВ
ЄВГЕН ВОЛОДИМИРОВИЧ САРЕНКО
ІВАН ДМИТРОВИЧ ПРИНЦЕВСЬКИЙ
ВАСИЛЬ ЯКОВИЧ ЧЕБАНИК
СЕРГІЙ ПАВЛОВИЧ МОСКОВЧЕНКО
МИКОЛА ОЛЕКСАНДРОВИЧ ПОПІНОВ

УКРАЇНСЬКА ЛЕНІНІАНА

графіка

55

І. ПАРХОМЕНКО
В. І. Ленін за роботою.
Малюнок з натури. 1921

И. ПАРХОМЕНКО
В. И. Ленин за работой.
Рисунок с натуры. 1921

I. PARKHOMENKO
Lenin at Work.
Drawing from nature. 1921

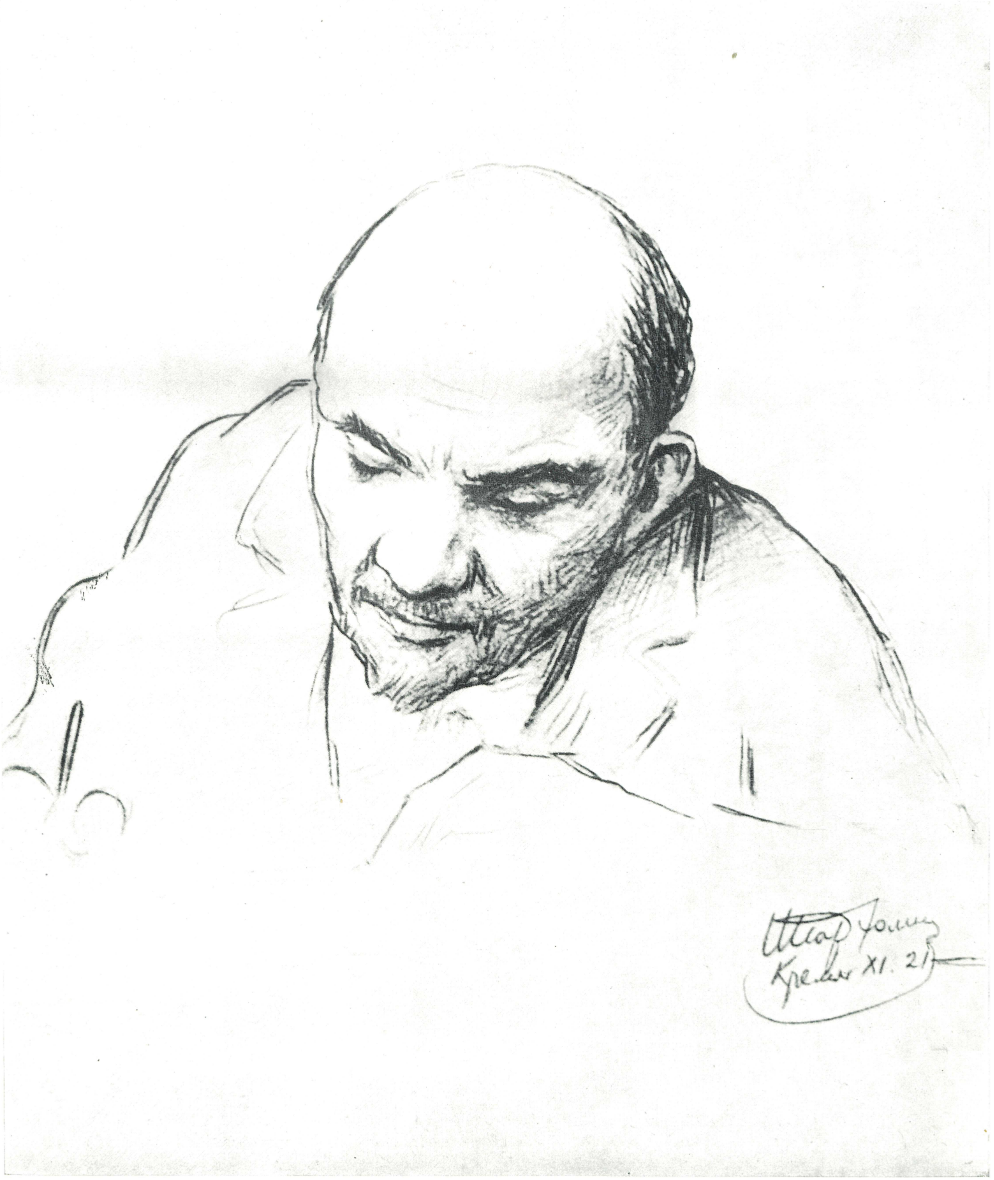

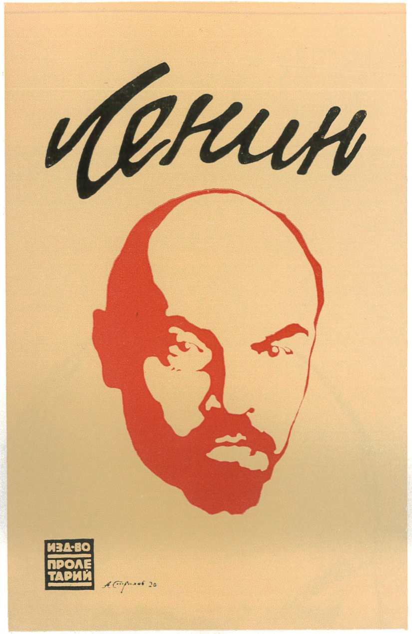

56

А. СТРАХОВ
Ленін. Книжкова обкладинка. 1926

А. СТРАХОВ
Ленин. Книжная обложка. 1926

A. STRAKHOV
Lenin. Book cover. 1926

57

А. СТРАХОВ
В. Ульянов (Ленін). 1924. Плакат

А. СТРАХОВ
В. Ульянов (Ленин). 1924. Плакат

A. STRAKHOV
V. Ulyanov (Lenin). Poster. 1924

58

З. ТОЛКАЧОВ
В. І. Ленін у Смольному.
Ілюстрація до п'єси О. Корнійчука «Правда».
1937—1938

З. ТОЛКАЧЕВ
В. И. Ленин в Смольном.
Иллюстрация к пьесе А. Корнейчука «Правда».
1937—1938

Z. TOLKACHOV
Vladimir Lenin at the Smolny Palace.
Illustration to Olexandr Korniychuk's play
"The Truth." 1937—1938

59

В. КАСІЯН
В. І. Ленін у робочому кабінеті. 1947

В. КАСИЯН
В. И. Ленин в рабочем кабинете. 1947

V. KASSIAN
Vladimir Lenin in His Study. 1947

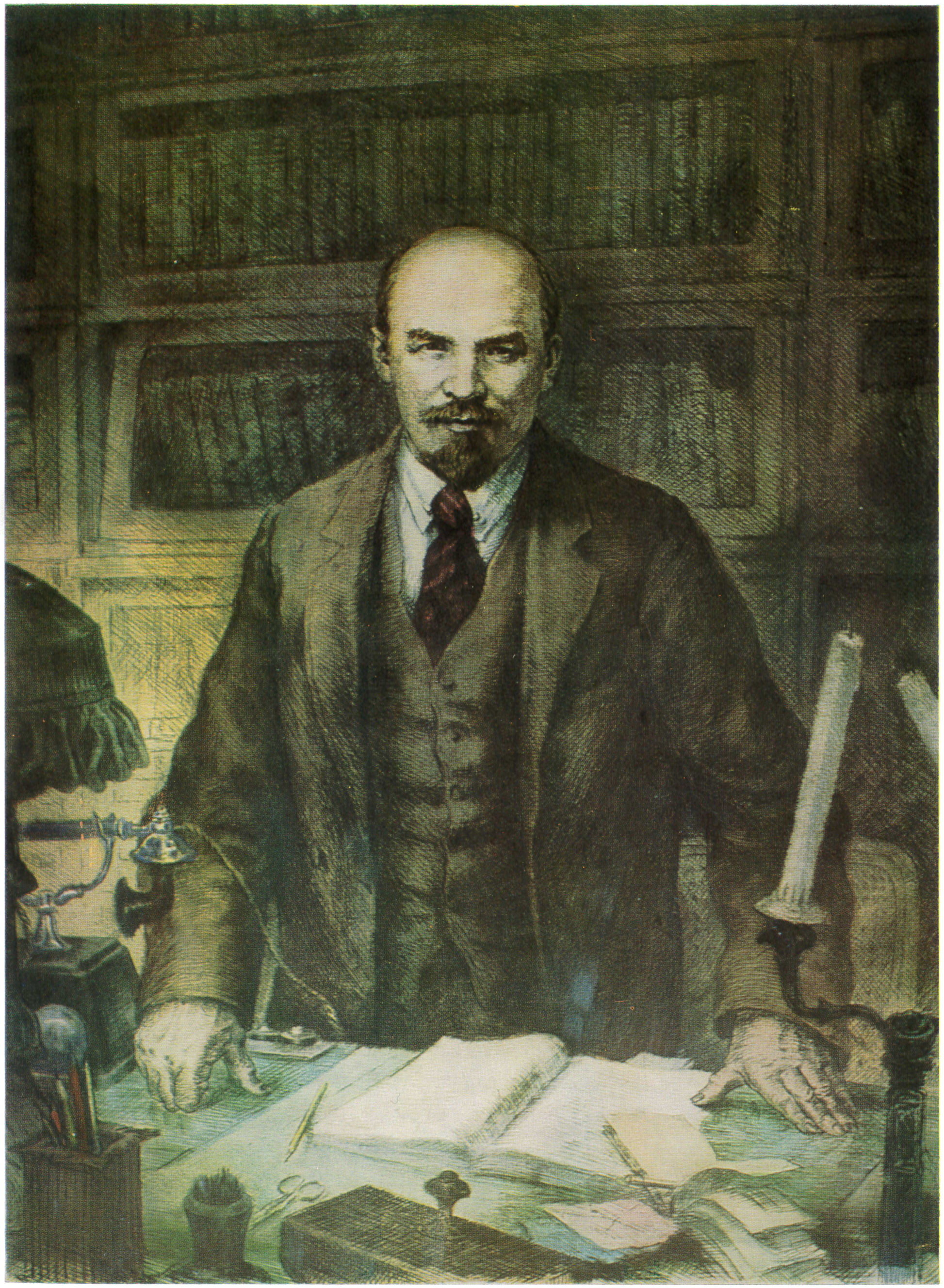

60

В. СЕЛЕЗНЬОВ
В. І. Ленін у 1917 році. 1958

В. СЕЛЕЗНЕВ
В. И. Ленин в 1917 году. 1958

V. SELEZNYOV
Vladimir Lenin in 1917. 1958

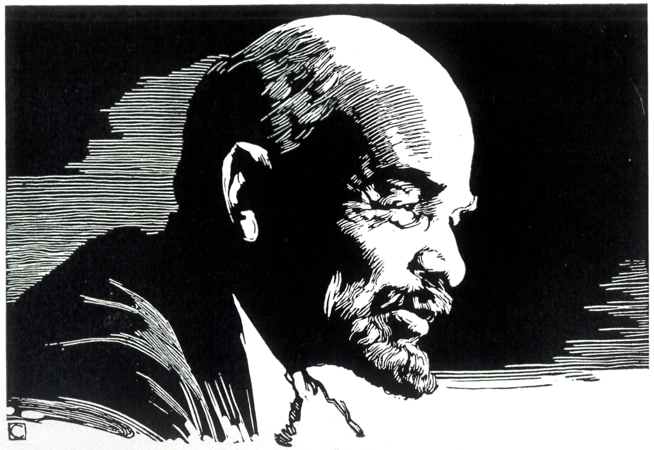

61

В. СЕЛЕЗНЬОВ
Ілюстрація до книги Д. Соколова «Чувство жизни». 1961

В. СЕЛЕЗНЕВ
Иллюстрация к книге Д. Соколова «Чувство жизни». 1961

V. SELEZNYOV
Illustration to D. Sokolov's book "The Feeling of Life." 1961

62

І. СЕЛІВАНОВ
В. І. Ленін на суботнику. 1958

И. СЕЛИВАНОВ
В. И. Ленин на субботнике. 1958

I. SELIVANOV
Lenin on a Communist Subbotnik. 1958

63

В. ЯЛАНСЬКИЙ
В. І. Ленін. «Нашу мирну політику схвалює величезна більшість населення землі». 1957. Плакат

В. ЯЛАНСКИЙ
В. И. Ленин. «Нашу мирную политику одобряет огромное большинство населения земли». 1957. Плакат

V. YALANSKY
Vladimir Lenin. "Our Policy of Peace is Approved by the Majority of Mankind." Poster. 1957

64

В. КАСІЯН
В. І. Ленін і народ. 1961

В. КАСИЯН
В. И. Ленин и народ. 1961

V. KASSIAN
Vladimir Lenin and the People. 1961

65

С. БЕСЄДІН
В. І. Ленін на вечорі, присвяченому
Т. Г. Шевченку. 1961

С. БЕСЕДИН
В. И. Ленин на вечере, посвященном
Т. Г. Шевченко. 1961

S. BESEDIN
Lenin at an Evening Commemorating
Shevchenko's Anniversary. 1961

66

С. БЕСЄДІН
В. І. Ленін. 1969

С. БЕСЕДИН
В. И. Ленин. 1969

S. BESEDIN
Vladimir Lenin. 1969

67

С. БЕСЄДІН
Велика дружба. 1969

С. БЕСЕДИН
Большая дружба. 1969

S. BESEDIN
The Great Friendship. 1969

68

Ф. ГЛУЩУК
Вождь, учитель, друг. 1961. Плакат

Ф. ГЛУЩУК
Вождь, учитель, друг. 1961. Плакат

F. HLUSHCHUK
Leader, Teacher, Friend. Poster. 1961

69

Я. РАЙЗІН, М. ТИХОНОВ
«Ми підемо твердо і неухильно до перемоги соціалізму». В. І. Ленін. 1967. Плакат

Я. РАЙЗИН, Н. ТИХОНОВ
«Мы пойдем твердо и неуклонно к победе социализма». В. И. Ленин. 1967. Плакат

Ya. RAIZIN, M. TIKHONOV
"We Shall Advance Firmly and Steadily to the Victory of Socialism." Lenin. Poster. 1967

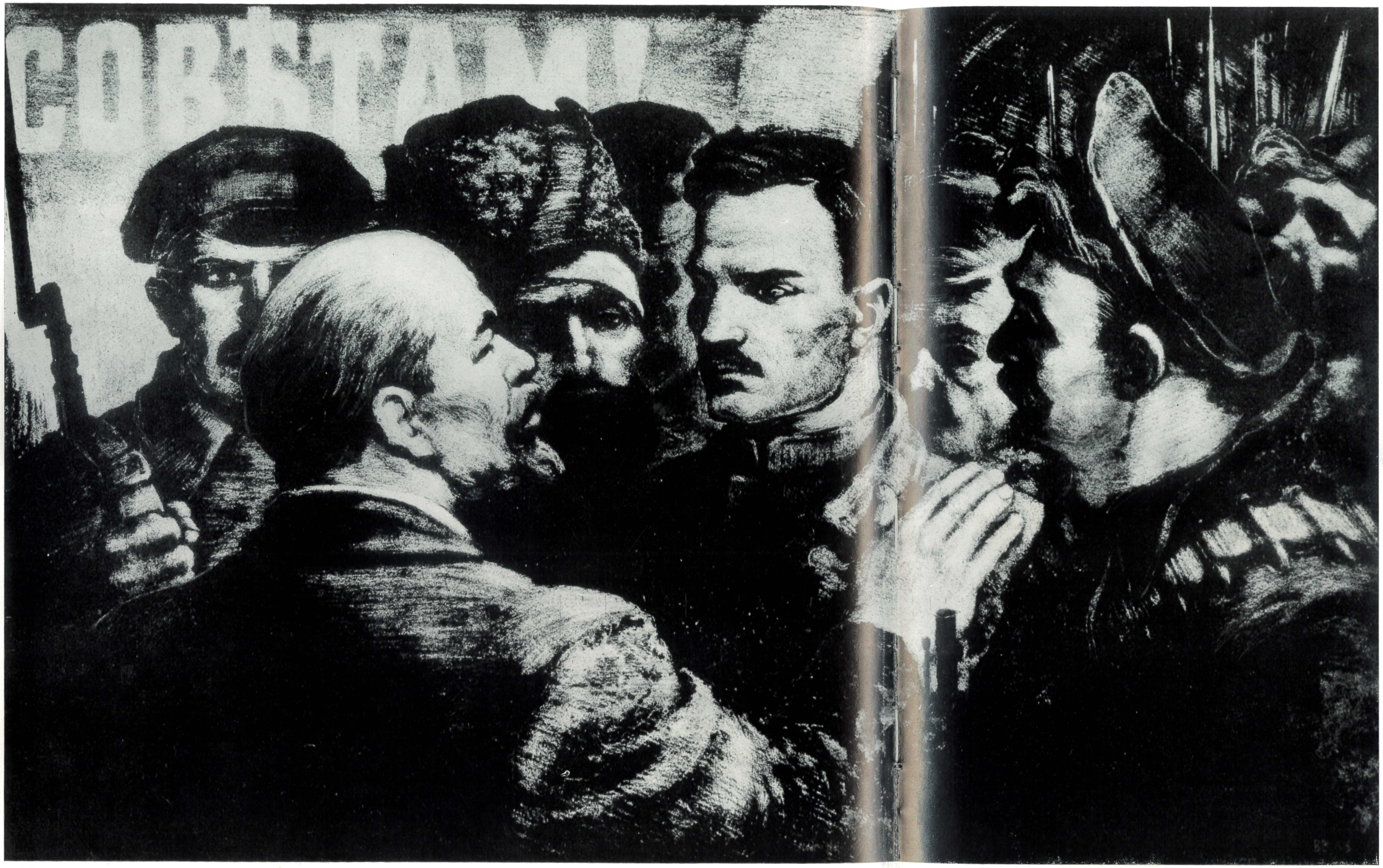

70

В. ВАНДАЛОВСЬКИЙ
1917 рік. Із серії «Артем (Сергєєв)». 1963

В. ВАНДАЛОВСКИЙ
1917 год. Из серии «Артем (Сергеев)». 1963

V. VANDALOVSKY
The Year 1917. From the series "Artem (Sergeyev)." 1963

71

М. РОДІН
До штабу революції. 1967

Н. РОДИН
В штаб революции. 1967

M. RODIN
In the Headquarters of the Revolution. 1967

72

О. ЛЕМБЕРСЬКИЙ
«Вічно буде Ленінове серце в революції у грудях клекотіть». (В. Маяковський). 1967. Плакат

А. ЛЕМБЕРСКИЙ
«Вечно будет ленинское сердце в революции в груди стучать». (В. Маяковский). 1967. Плакат

O. LEMBERSKY
"Eternally will Lenin's Heart Beat in Time with the Revolution." (Vladimir Mayakovsky). 1967

73

М. ЧЕПИК
Горки. З серії «По ленінських місцях».
1966—1969

М. ЧЕПИК
Горки. Из серии «По ленинским местам».
1966—1969

M. CHEPIK
Gorki. From the series
"Around Lenin's Landmarks." 1966—1969

74

Т. ЛЯЩУК
Вождь, учитель, друг. 1969. Плакат

Т. ЛЯЩУК
Вождь, учитель, друг. 1969. Плакат

T. LYASHCHUK
Leader, Teacher, Friend. Poster. 1969

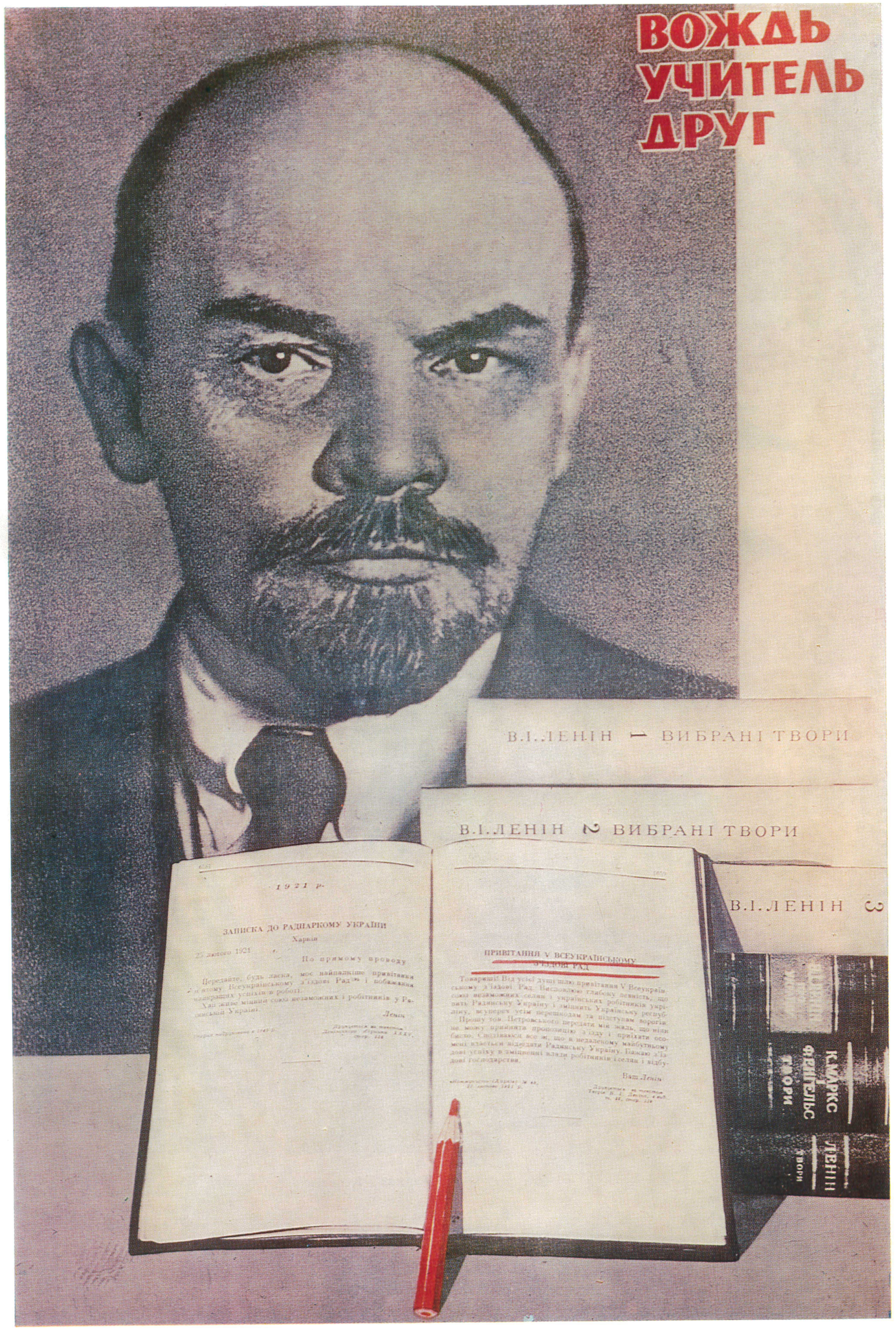

75

Ф. ГЛУЩУК
Сто літ. 1969. Плакат

Ф. ГЛУЩУК
Сто лет. 1969. Плакат

F. HLUSHCHUK
One Hundred Years. Poster. 1969

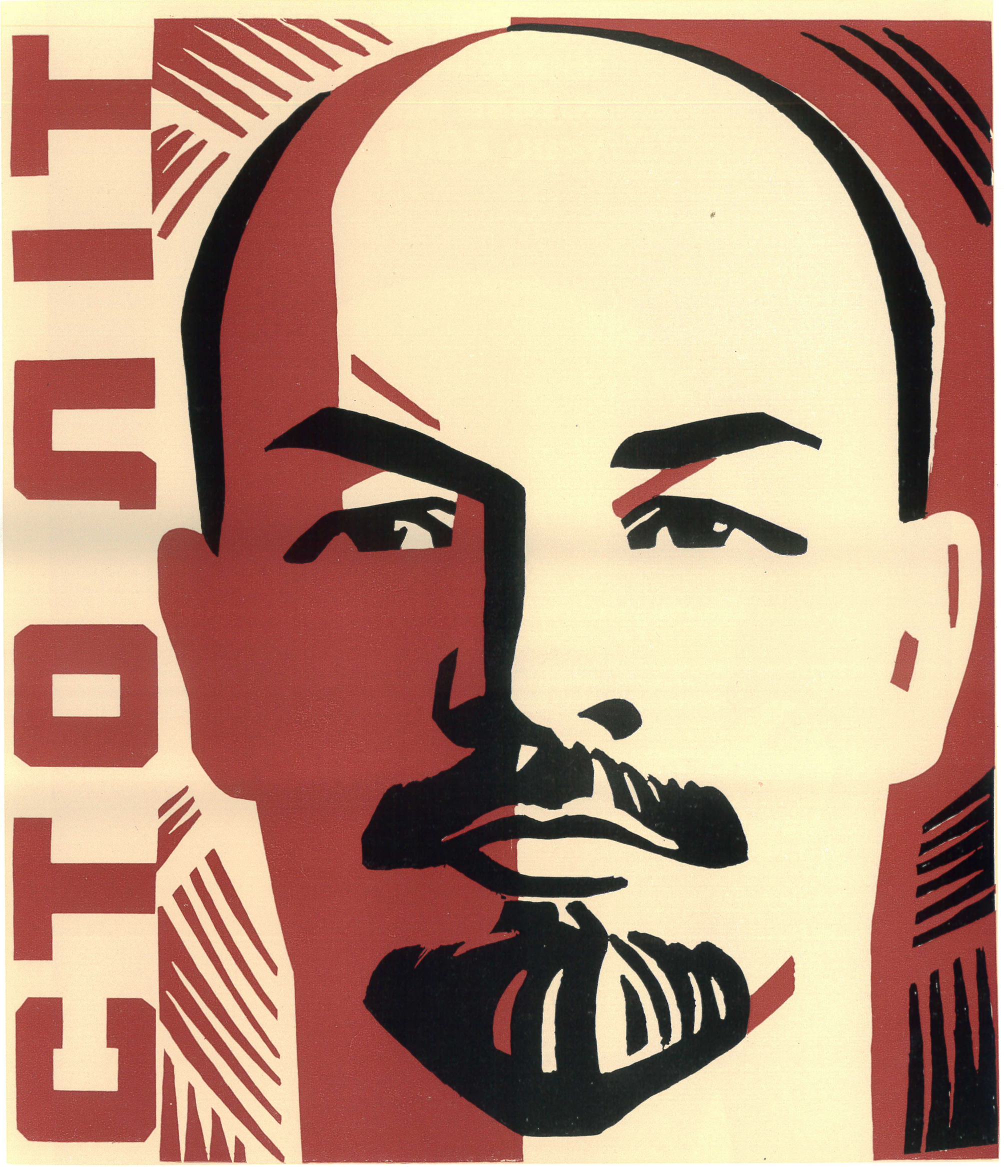

76

Є. САРЕНКО
Більшовизм існує, як течія політичної думки
і як політична партія, з 1903 року.
В. Ульянов (Ленін). 1974. Плакат

Е. САРЕНКО
Большевизм существует, как течение политической
мысли и как политическая партия, с 1903 года.
В. Ульянов (Ленин). 1974. Плакат

Ye. SARENKO
"As a trend of political thought and as a
political party, Bolshevism has existed since 1903."
V. Ulyanov (Lenin). Poster. 1974

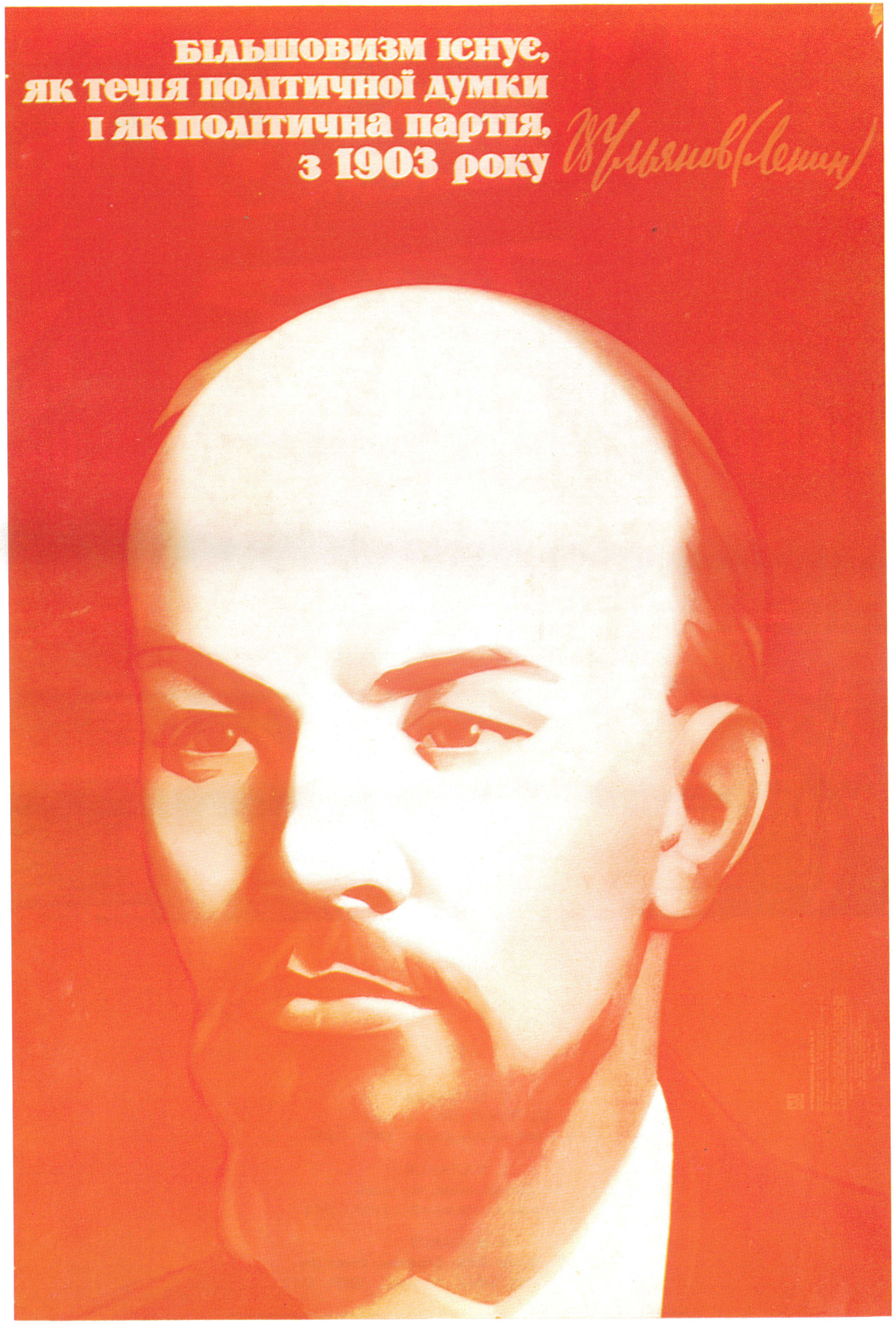

77

Г. МАЛАКОВ
На П'ятий з'їзд. Із серії
«В. І. Ленін за кордоном». 1969—1970

Г. МАЛАКОВ
На Пятый съезд. Из серии
«В. И. Ленин за границей». 1969—1970

G. MALAKOV
En Route to the Fifth Congress. From the series "Vladimir Lenin Abroad." 1969—1970

78

Г. МАЛАКОВ
У вільну хвилину. 1969—1970

Г. МАЛАКОВ
В свободное время. 1969—1970

G. MALAKOV
During Free Time. 1969—1970

79

Г. МАЛАКОВ
Свіжий номер. Антверпен. 1969—1970

Г. МАЛАКОВ
Свежий номер. Антверпен. 1969—1970

G. MALAKOV
Latest Issue. Antwerp. 1969—1970

80

С. МОСКОВЧЕНКО
Леніна мрії — в дії. 1978. Плакат

С. МОСКОВЧЕНКО
Ленина мечты — в действии. 1978. Плакат

S. MOSKOVCHENKO
Lenin's Visions — into Action. Poster. 1978

81

I. ПРИНЦЕВСЬКИЙ
«Здесь Ленина знает каждый рабочий...» 1970

И. ПРИНЦЕВСКИЙ
«Здесь Ленина знает каждый рабочий...» 1970

I. PRINTSEVSKY
"Here Lenin is Known by Every Worker..." 1970

82

С. БЕСЄДІН
В. І. Ленін. 1972

С. БЕСЕДИН
В. И. Ленин. 1972

S. BESEDIN
Vladimir Lenin. 1972

83

С. БЕСЄДІН
В. І. Ленін і А. В. Луначарський. 1974

С. БЕСЕДИН
В. И. Ленин и А. В. Луначарский. 1974

S. BESEDIN
V. Lenin and A. Lunacharsky. 1974

84

В. ЧЕБАНИК
В. І. Ленін — засновник КПРС. 1975

В. ЧЕБАНИК
В. И. Ленин — основатель КПСС. 1975

V. CHEBANIK
Vladimir Lenin, the Founder of the CPSU. 1975

85

Є. САРЕНКО
Шляхом Жовтня — до комунізму.
1978. Плакат

Е. САРЕНКО
Дорогой Октября — к коммунизму.
1978. Плакат

Ye. SARENKO
Along the Path of the October Revolution
Toward Communism. Poster. 1978

86

В. ПОПІНОВ
Ленін — засновник Комуністичної партії
Радянського Союзу. 1977. Плакат

В. ПОПИНОВ
Ленин — основатель Коммунистической партии
Советского Союза. 1977. Плакат

V. POPINOV
Lenin, the Founder of the Communist Party
of the Soviet Union. Poster. 1977

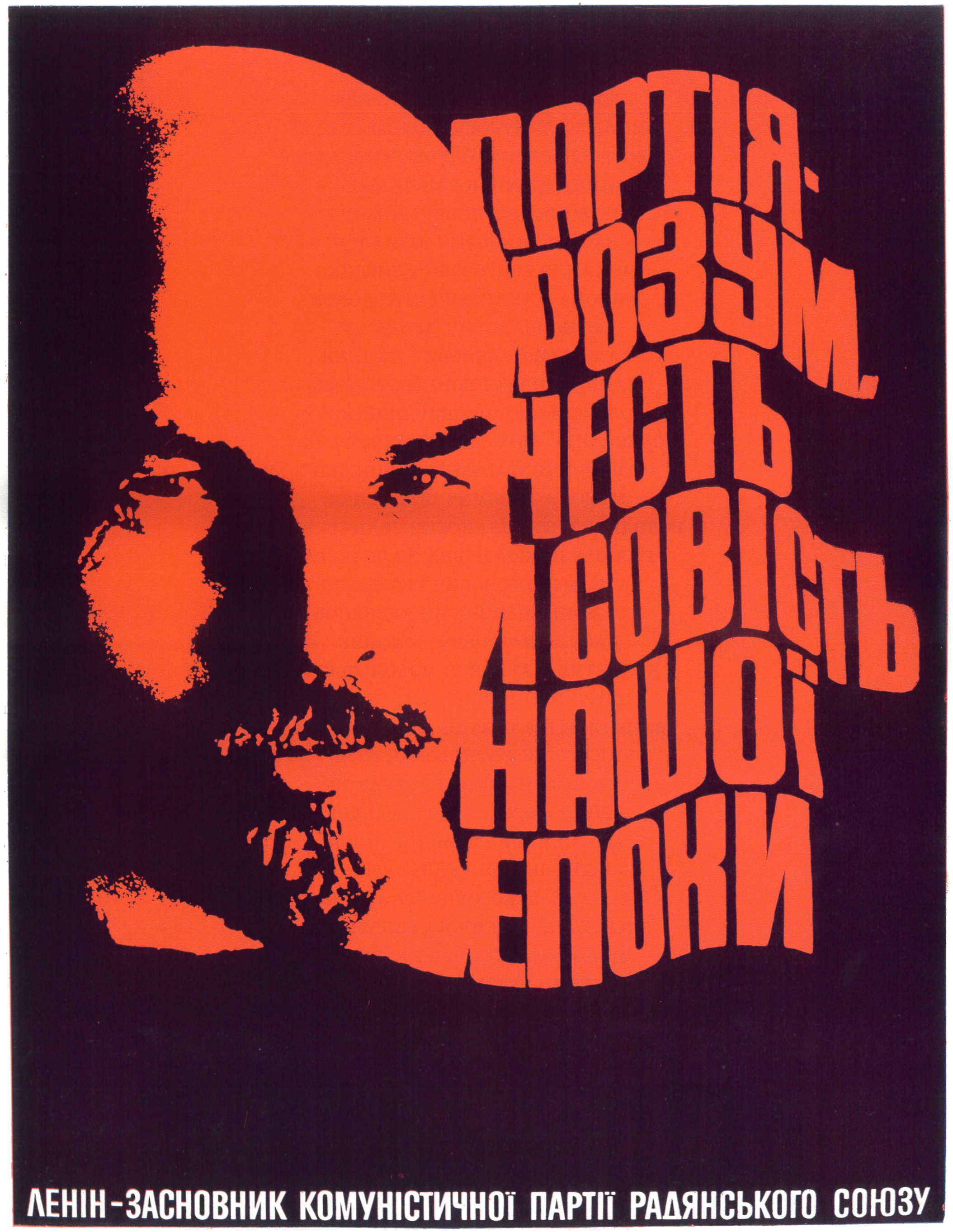

ВАСИЛЬ ЗАХАРОВИЧ БОРОДАЙ
ВАЛЕНТИН ІВАНОВИЧ ЗНОБА
ІВАН СТЕПАНОВИЧ ЗНОБА
ІВАН ПЕТРОВИЧ КАВАЛЕРІДЗЕ
МИХАЙЛО ДМИТРОВИЧ ДЕКЕРМЕНДЖІ
ОЛЕКСАНДР ОЛЕКСАНДРОВИЧ КОВАЛЬОВ
ГАЛИНА ПАВЛІВНА МАСАЛЬСЬКА
ПЕТРО ФЕОДОСІЙОВИЧ МОВЧУН
ВАСИЛЬ ІВАНОВИЧ АГІБАЛОВ
МИХАЙЛО ГРИГОРОВИЧ ЛИСЕНКО
МИКОЛА МАКАРОВИЧ СУХОДОЛОВ
БОРИС ІВАНОВИЧ ПРИЙМАК
ВАДИМ ЄВСТАФІЙОВИЧ ЛАДНИЙ
МАКАР КІНДРАТОВИЧ ВРОНСЬКИЙ
ОЛЕКСІЙ ПРОКОПОВИЧ ОЛІЙНИК
ОЛЕКСАНДР ОЛЕКСІЙОВИЧ СИДОРЕНКО
ЕДВАРД МИХАЙЛОВИЧ КУНЦЕВИЧ
МИКОЛА КУЗЬМИЧ ІВАНЧЕНКО
ВОЛОДИМИР МИКОЛАЙОВИЧ ІВАНЧЕНКОВ
ГАЛИНА НИКИФОРІВНА КАЛЬЧЕНКО
ВАСИЛЬ ГЕОРГІЙОВИЧ ГНЄЗДИЛОВ
КСАНФІЙ АНДРІЙОВИЧ КУЗНЕЦОВ
ВАСИЛЬ ПЕТРОВИЧ ПОЛОНИК
ВАЛЕНТИН МАРКОВИЧ ПОДОЛЬСЬКИЙ
ПЕТРО ПИЛИПОВИЧ ОСТАПЕНКО
ВАЛЕНТИН КОСТЯНТИНОВИЧ ЖИГУЛІН
АНАТОЛІЙ ВАСИЛЬОВИЧ КУЩ
АДОЛЬФ ЙОСИПОВИЧ СТРАХОВ
ЮРІЙ БОРИСОВИЧ МОСКАЛЬЦОВ
МИХАЙЛО ЯКИМОВИЧ ГРИЦЮК
ЮЛІЙ ЛЬВОВИЧ СИНЬКЕВИЧ
АНАТОЛІЙ ФЕДОРОВИЧ ІГНАЩЕНКО
ОЛЕКСАНДР ПАВЛОВИЧ СКОБЛИКОВ
МИКОЛА ЛЕОНІДОВИЧ РЯВІНІН
ЕЛІУС МОЙСЕЙОВИЧ ФРІДМАН
АНАТОЛІЙ ЮХИМОВИЧ БІЛОСТОЦЬКИЙ

УКРАЇНСЬКА ЛЕНІНІАНА

скульптура

87

В. БОРОДАЙ, В. та І. ЗНОБА,
О. МАЛИНОВСЬКИЙ, М. СКИБИЦЬКИЙ
Монумент на честь Великої Жовтневої
Соціалістичної революції в Києві. 1977

В. БОРОДАЙ, В. и И. ЗНОБА,
А. МАЛИНОВСКИЙ, М. СКИБИЦКИЙ
Монумент в честь Великой Октябрьской
социалистической революции в Киеве. 1977

V. BORODAI, V. ZNOBA, I. ZNOBA,
O. MALINOVSKY, M. SKIBITSKY
Monument in honour of the Great
October Socialist Revolution in Kiev. 1977

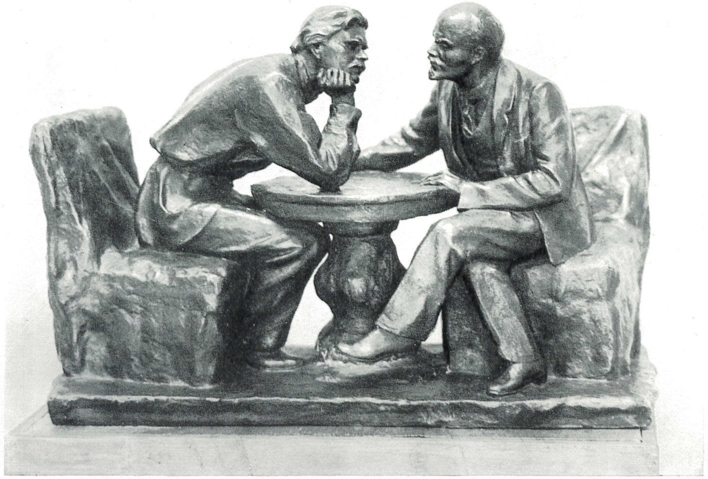

88

І. КАВАЛЕРІДЗЕ
В. І. Ленін і О. М. Горький. 1952

И. КАВАЛЕРИДЗЕ
В. И. Ленин и А. М. Горький. 1952

I. KAVALERIDZE
Lenin and Gorky. 1952

89

М. ДЕКЕРМЕНДЖІ
В. І. Ленін. 1951

М. ДЕКЕРМЕНДЖИ
В. И. Ленин. 1951

M. DEKERMENDJI
Vladimir Lenin. 1951

90

О. КОВАЛЬОВ
В. І. Ленін. 1948

А. КОВАЛЕВ
В. И. Ленин. 1948

O. KOVALYOV
Vladimir Lenin. 1948

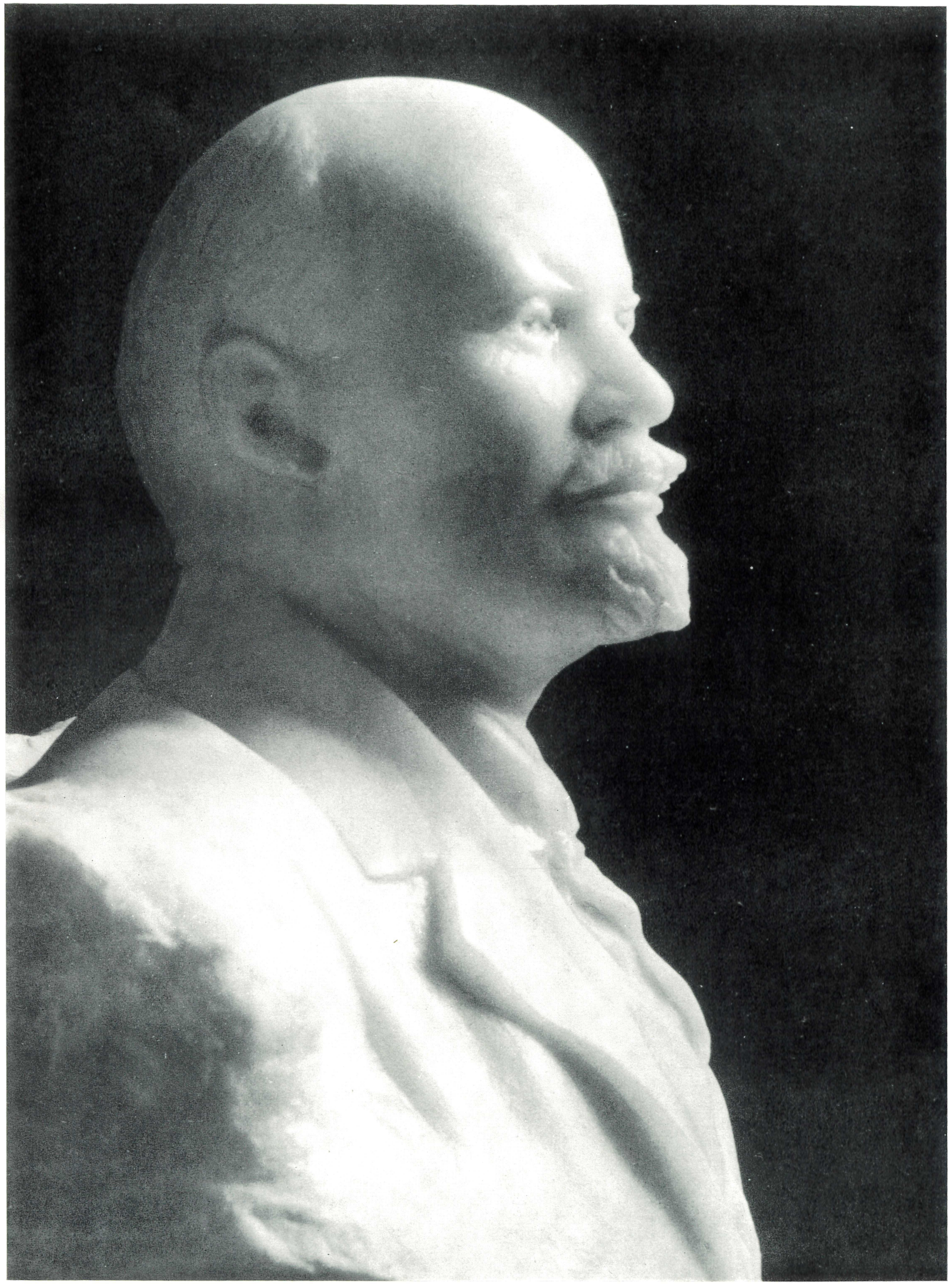

91

Г. МАСАЛЬСЬКА
Ленін-гімназист. 1951

Г. МАСАЛЬСКАЯ
Ленин-гимназист. 1951

H. MASALSKA
Lenin as a Gymnasium Student. 1951

92

П. МОВЧУН
В. І. Ленін. 1957—1960

П. МОВЧУН
В. И. Ленин. 1957—1960

P. MOVCHUN
Vladimir Lenin. 1957—1960

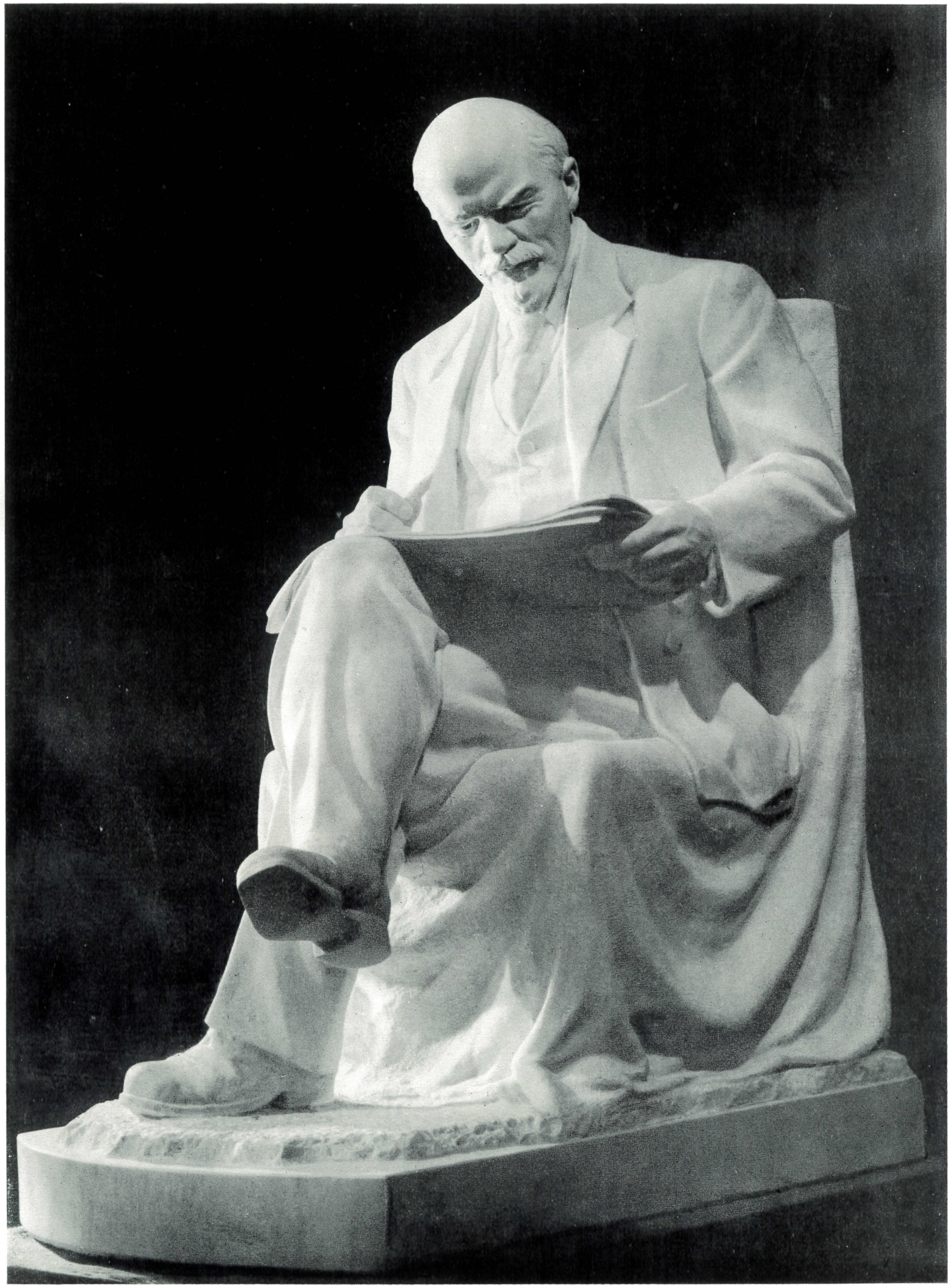

93

В. АГІБАЛОВ
В. І. Ленін. 1959—1960

В. АГИБАЛОВ
В. И. Ленин. 1959—1960

V. AGIBALOV
Vladimir Lenin. 1959—1960

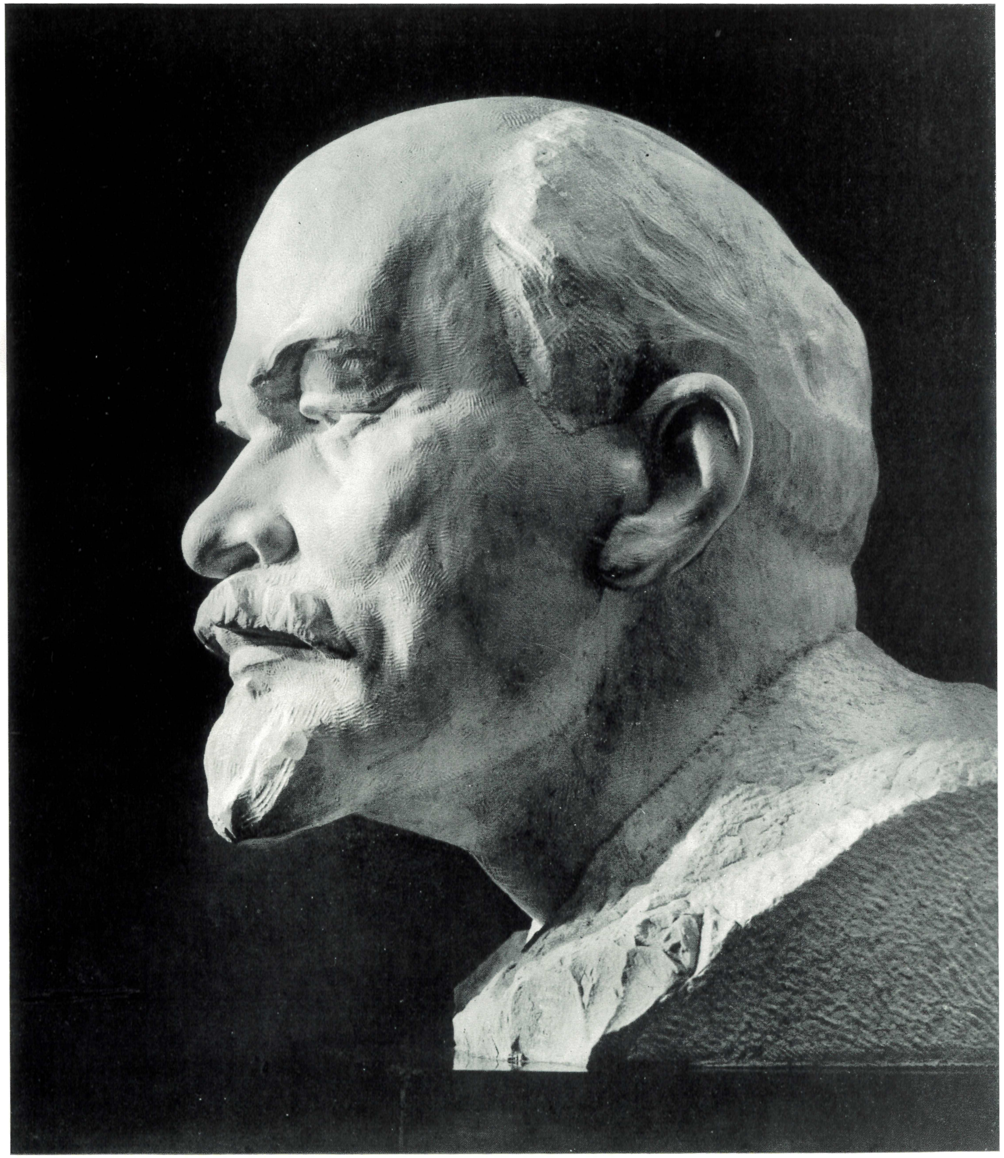

94

В. ЗНОБА
В. І. Ленін. 1963

В. ЗНОБА
В. И. Ленин. 1963

V. ZNOBA
Vladimir Lenin. 1963

95

М. ЛИСЕНКО, М. СУХОДОЛОВ, Б. ПРИЙМАК,
В. ЛАДНИЙ
Пам'ятник В. І. Леніну в Запоріжжі. 1964

М. ЛЫСЕНКО, Н. СУХОДОЛОВ, Б. ПРИЙМАК,
В. ЛАДНЫЙ
Памятник В. И. Ленину в Запорожье. 1964

M. LYSENKO, M. SUKHODOLOV,
B. PRIYMAK, V. LADNY
Lenin monument in Zaporozhye. 1964

96

М. ВРОНСЬКИЙ, О. ОЛІЙНИК, О. СИДОРЕНКО
Пам'ятник В. І. Леніну в Харкові. 1963

М. ВРОНСКИЙ, А. ОЛЕЙНИК, А. СИДОРЕНКО
Памятник В. И. Ленину в Харькове. 1963

M. VRONSKY, O. OLIYNIK, O. SIDORENKO
Lenin monument in Kharkov. 1963

97

М. ВРОНСЬКИЙ
В. І. Ленін. 1966

М. ВРОНСКИЙ
В. И. Ленин. 1966

M. VRONSKY
Vladimir Lenin. 1966

98

В. БОРОДАЙ
В. І. Ленін. 1965. Барельєф

В. БОРОДАЙ
В. И. Ленин. 1965. Барельеф.

V. BORODAI
Vladimir Lenin. Bas-relief. 1965.

99

Е. КУНЦЕВИЧ, М. ІВАНЧЕНКО, В. ІВАНЧЕНКОВ
Пам'ятник В. І. Леніну в Донецьку. 1967

Э. КУНЦЕВИЧ, Н. ИВАНЧЕНКО, В. ИВАНЧЕНКОВ
Памятник В. И. Ленину в Донецке. 1967

E. KUNTSEVICH, M. IVANCHENKO, V. IVANCHENKOV
Lenin monument in Donetsk. 1967

100

Г. КАЛЬЧЕНКО
В. І. Ленін. 1969

Г. КАЛЬЧЕНКО
В. И. Ленин. 1969

H. KALCHENKO
Vladimir Lenin. 1969

101

Г. КАЛЬЧЕНКО
В. І. Ленін. 1969. Рельєф.

Г. КАЛЬЧЕНКО
В. И. Ленин. 1969. Рельеф.

H. KALCHENKO
Vladimir Lenin. Relieŕ. 1969

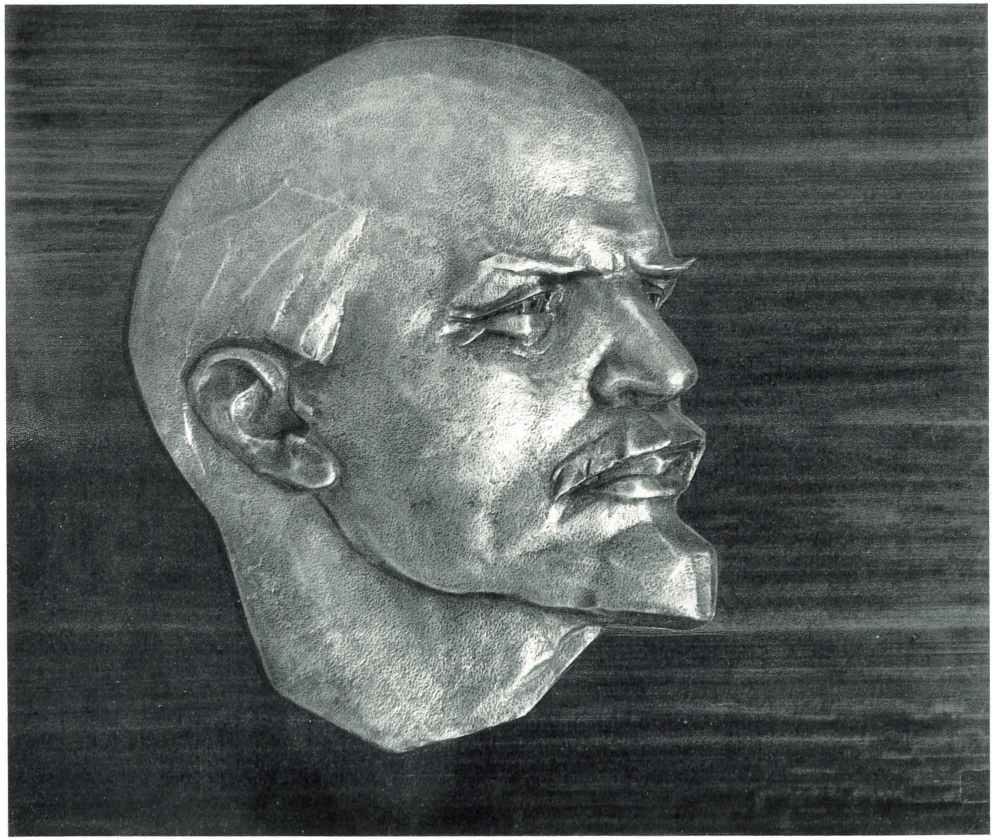

102

В. ГНЄЗДИЛОВ, К. КУЗНЕЦОВ
Пам'ятник В. І. Леніну в Черкасах. 1969

В. ГНЕЗДИЛОВ, К. КУЗНЕЦОВ
Памятник В. И. Ленину в Черкассах. 1969

V. HNEZDILOV, K. KUZNETSOV
Lenin monument in Cherkassy. 1969

103

В. ПОЛОНИК, А. ЛУКІН
Пам'ятник В. І. Леніну в Макіївці
Донецької області. 1970

В. ПОЛОНИК, А. ЛУКИН
Памятник В. И. Ленину в Макеевке
Донецкой области. 1970

V. POLONIK, A. LUKIN
Lenin monument in Makiivka,
Donetsk Region. 1970

104

В. ПОДОЛЬСЬКИЙ
Ленін-гімназист. 1970

В. ПОДОЛЬСКИЙ
Ленин-гимназист. 1970.

V. PODOLSKY
Lenin as a Gymnasium Student. 1970

105

П. ОСТАПЕНКО, О. КУЛЕШОВ
Пам'ятник В. І. Леніну в Лубнах
Полтавської області. 1971

П. ОСТАПЕНКО, А. КУЛЕШОВ
Памятник В. И. Ленину в Лубнах
Полтавской области. 1971

P. OSTAPENKO, O. KULESHOV
Lenin monument in Lubny,
Poltava Region. 1971

106

О. КОВАЛЬОВ, В. ЖИГУЛІН
Пам'ятник В. І. Леніну в Ніжині
Чернігівської області. 1974

А. КОВАЛЕВ, В. ЖИГУЛИН
Памятник В. И. Ленину в Нежине
Черниговской области. 1974

O. KOVALYOV, V. ZHIGULIN
Lenin monument in Nezhin,
Chernigov Region. 1974

107

А. КУЩ
Жовтень 1917-го. 1977

А. КУЩ
Октябрь 1917-го. 1977

A. KUSHCH
October 1917. 1977

108

А. СТРАХОВ, Ю. МОСКАЛЬЦОВ
Пам'ятник В. І. Леніну в Приморську
Запорізької області. 1976

А. СТРАХОВ, Ю. МОСКАЛЬЦОВ
Памятник В. И. Ленину в Приморске
Запорожской области. 1976

A. STRAKHOV, Yu. MOSKALTSOV
Lenin monument in Primorsk,
Zaporozhye Region. 1976

109

І. ЗНОБА
В. І. Ленін і Н. К. Крупська. 1978

И. ЗНОБА
В. И. Ленин и Н. К. Крупская. 1978

I. ZNOBA
V. Lenin and N. Krupskaya. 1978

110

О. КОВАЛЬОВ
В. І. Ленін. 1977

А. КОВАЛЕВ
В. И. Ленин. 1977

O. KOVALYOV
Vladimir Lenin. 1977

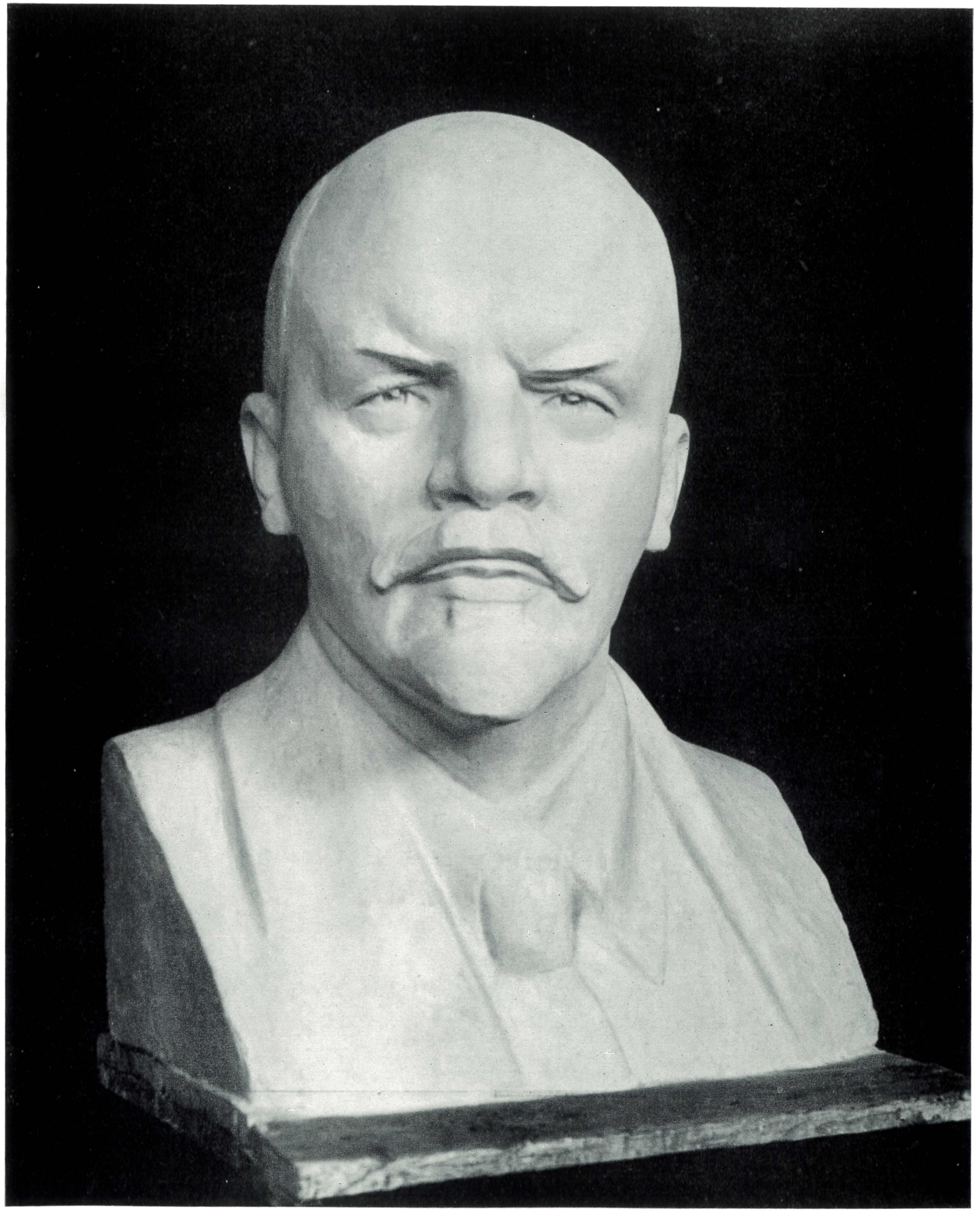

111

М. ГРИЦЮК, Ю. СИНКЕВИЧ, А. ІГНАЩЕНКО
Пам'ятник В. І. Леніну в Прилуках
Чернігівської області. 1977

М. ГРИЦЮК, Ю. СИНКЕВИЧ, А. ИГНАЩЕНКО
Памятник В. И. Ленину в Прилуках
Черниговской области. 1977

M. HRITSYUK, Yu. SINKEVICH, A. IGNASHCHENKO
Lenin monument in Priluky, Chernigov Region. 1977

112

О. СКОБЛИКОВ
В. І. Ленін. 1978

А. СКОБЛИКОВ
В. И. Ленин. 1978

O. SKOBLIKOV
Vladimir Lenin. 1978

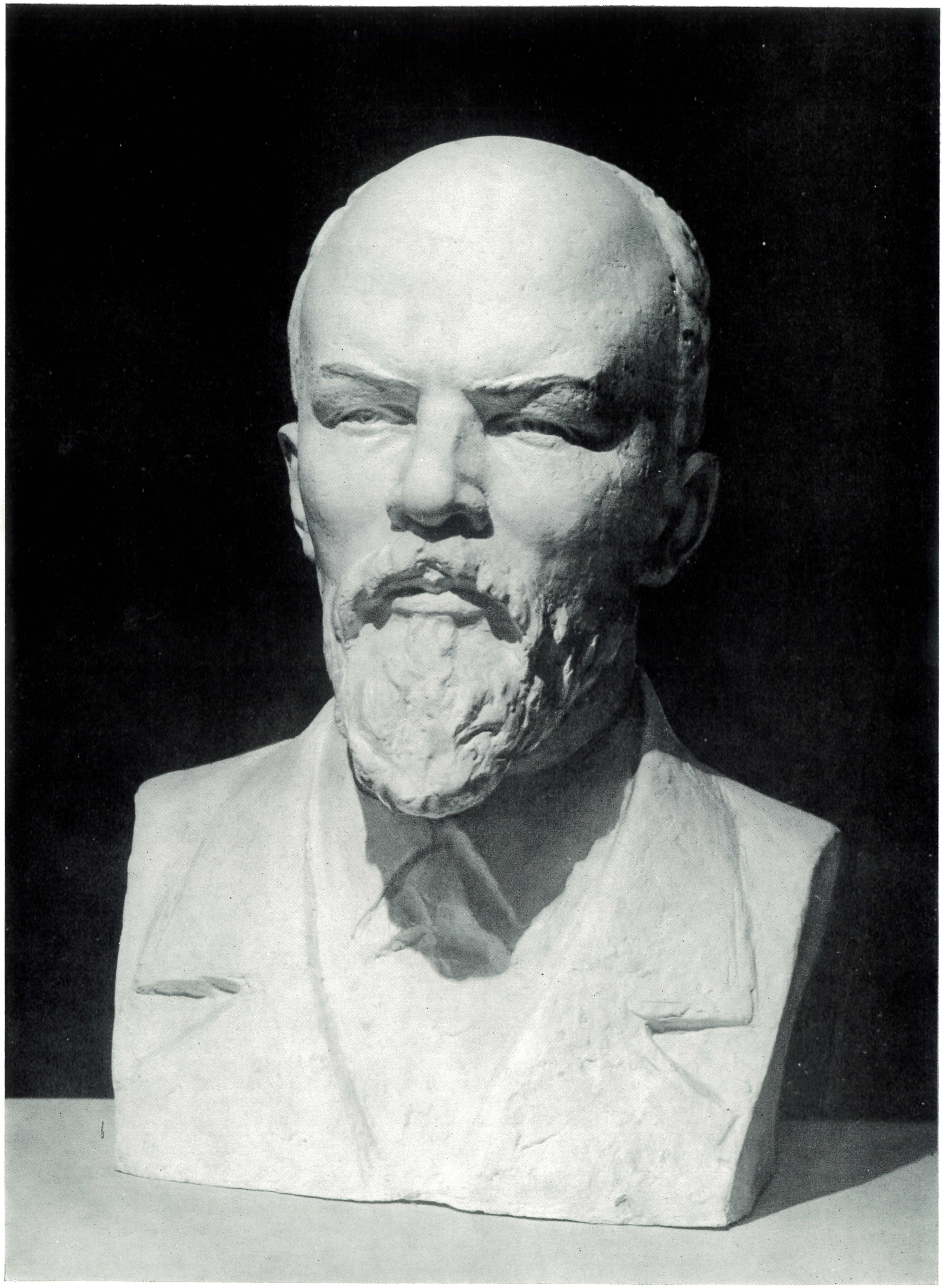

113

М. РЯБІНІН
В. І. Ленін. 1977

Н. РЯБИНИН
В. И. Ленин. 1977

M. RYABININ
Vladimir Lenin. 1977

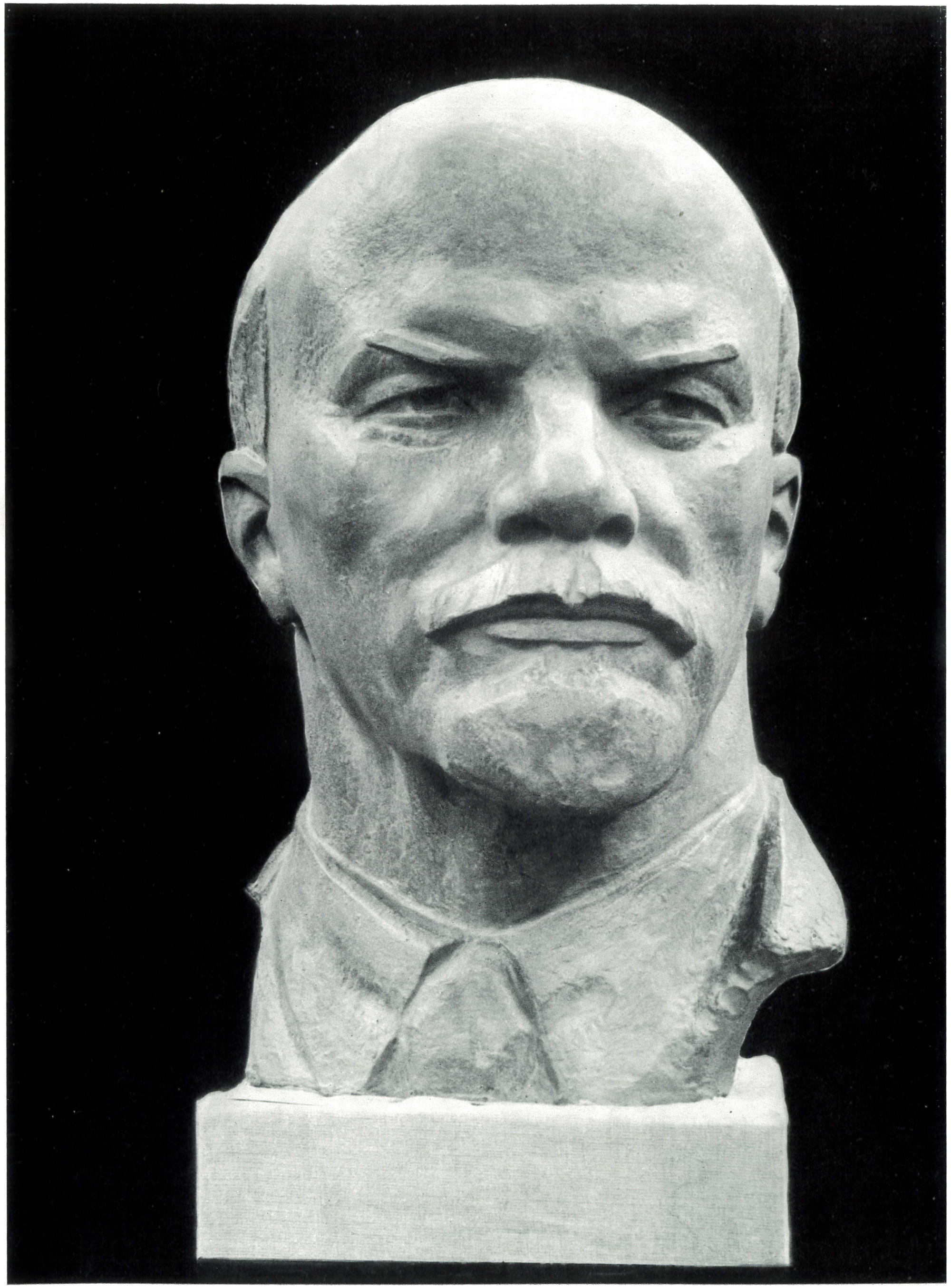

114

Ю. БІЛОСТОЦЬКИЙ, Е. ФРІДМАН
Світочі комунізму. 1960

Ю. БЕЛОСТОЦКИЙ, Э. ФРИДМАН
Светочи коммунизма. 1960

Yu. BILOSTOTSKY, E. FRIEDMAN
Luminaries of Communism. 1960

ЖИВОПИС

1. *М. Божій.* Двадцятий вік. 1964—1967. Полотно, олія.
2. *Г. Киянченко.* В. І. Ленін у Розливі. 1950. Полотно, олія.
3. *Г. Меліхов.* М. О. Щорс на прийомі у В. І. Леніна. 1951. Полотно, олія.
4. *Г. Світлицький.* В. І. Ленін слухає «Апасіонату» Бетховена. 1938—1947. Полотно, олія.
5. *В. Хитриков.* В. І. Ленін на III з'їзді комсомолу. 1951. Полотно олія.
6. *О. Лопухов.* До Петрограда (В. І. Ленін). 1953. Полотно, олія.
7. *С. Гуцький.* Смольний. 1917 рік. 1957. Полотно, олія.
8. *В. Хитриков.* Бесіда з Іллічем. 1957. Полотно, олія.
9. *О. Лопухов.* Хай живе соціалістична революція! 1960. Полотно, олія.
10. *М. Кривенко.* В. І. Ленін у сім'ї робітника. 1957. Полотно, олія.
11. *М. Божій.* В. І. Ленін. 1959—1961. Полотно, олія.
12. *М. Хан.* З останнього підпілля. 1963. Полотно, олія.
13. *В. Задорожний.* Любимий образ. 1959. Полотно, олія.
14. *О. Широков.* Бесіда з Іллічем. 1963. Полотно, олія.
15. *І. Тартаковський.* «Приїздіть до нас через десять років». В. І. Ленін і Г. Уеллс. 1963. Полотно, олія.
16. *П. Басанець.* Українці у В. І. Леніна. 1963. Полотно, олія.
17. *М. Антончик.* Жовтнем народжені. 1964—1965. Полотно, олія.
18. *Л. Шматько.* Доповідь В. І. Леніна про план ГОЕЛРО. 1957. Полотно, олія.
19. *І. Тартаковський.* О. Я. Пархоменко у В. І. Леніна. 1965. Полотно, олія.
20. *М. Чепик.* Гвардійці Жовтня. 1967. Полотно, олія.
21. *К. Філатов.* Красна площа. 1964—1965. Полотно, олія.
22. *Г. Чернявський.* Волга. 1968—1970. Полотно, олія.
23. *М. Кривенко.* За ленінським мандатом. 1967. Полотно, олія.
24. *В. Токарев.* Нова школа. 1962—1965. Полотно, олія.
25. *Л. Вітковський.* Брати Ульянови. 1968. Полотно, олія.
26. *В. Бабенцов.* Біля стіни Комунарів. 1969. Полотно, олія.
27. *В. Югай.* В Шушенському. 1969. Полотно, олія.
28. *К. Ломикін.* Живе слово Ілліча. 1967. Полотно, олія.
29. *А. Шмиков.* Марія Олександрівна Ульянова. 1973. Полотно, олія.
30. *О. Любимський, М. Рибальченко.* В думах про майбутнє. 1967. Полотно, олія.
31. *О. Лопухов.* II з'їзд Рад. 1970—1972. Полотно, олія.
32. *М. Божій.* Новий час. 1969. Полотно, олія.
33. *А. Наседкін.* У дні Жовтня. 1968—1970. Полотно, олія.
34. *О. Попов.* Ленін. 1969. Полотно, олія.
35. *П. Сльота.* Весна в Кремлі. 1968. Полотно, олія.
36. *К. Ломикін.* У президії. 1969. Полотно, олія.
37. *К. Філатов.* В. І. Ленін. 1969—1970. Полотно, олія.
38. *В. Рижих.* Комінтерн. 1969—1970. Полотно, олія.
39. *І. Ковтонюк.* Ніч перед штурмом. 1974—1977. Полотно, олія.
40. *О. Годунов.* У Горках. 1972. Полотно, олія.
41. *В. Шаталін.* Помер Ленін. 1967. Полотно, олія.
42. *М. Божій.* Апасіоната. 1973—1975. Полотно, олія.
43. *С. Сафонов.* 1918 рік. 1975. Полотно, олія.
44. *Г. Меліхов.* Делегати І з'їзду КП(б) України на прийомі у В. І. Леніна. 1970. Полотно, олія.
45. *К. Філатов.* Жовтень. 1977. Полотно, олія.
46. *В. Югай.* Вісті з Південного фронту. 1976. Полотно, олія.

47. *О. Широков.* Горки. Січень 1924 року. 1969—1970. Полотно, олія.
48. *В. Хитриков.* З Іллічем. 1975—1976. Полотно, олія.
49. *В. Одайник.* В. І. Ленін і Н. К. Крупська в Підгаллі. 1977. Полотно, олія.
50. *Ю. Баликов.* Найпочесніша карта. 1965. Полотно, олія.
51. *С. Кириченко.* В. І. Ленін. 1947. Мозаїка.
52. *С. Джус.* Лицарям революції. Гобелен. 1977. Вовна, ручне ткання.
53. *Л. Товстуха.* Ювілейний килим. Гобелен. 1977. Вовна, ручне ткання.
54. *В. Василенко.* Марш Жовтня. Гобелен. 1977. Вовна, ручне ткання.

ГРАФІКА

55. *І. Пархоменко.* В. І. Ленін за роботою. Малюнок з натури. 1921. Папір, олівець.
56. *А. Страхов.* Ленін. Книжкова обкладинка. 1926. Папір, гуаш.
57. *А. Страхов.* В. Ульянов (Ленін). 1924. Плакат. Папір, гуаш.
58. *З. Толкачов.* В. І. Ленін у Смольному. Ілюстрація до п'єси О. Корнійчука «Правда». 1937—1938. Папір, гуаш.
59. *В. Касіян.* В. І. Ленін у робочому кабінеті. 1947. Папір, офорт, акварель.
60. *В. Селезньов.* В. І. Ленін у 1917 році. 1958. Папір, ліногравюра.
61. *В. Селезньов.* Ілюстрація до книги Д. Соколова «Чувство жизни». 1961. Папір, ліногравюра.
62. *І. Селіванов.* В. І. Ленін на суботнику. 1958. Папір, ліногравюра.
63. *В. Яланський.* В. І. Ленін. «Нашу мирну політику схвалює величезна більшість населення землі». 1957. Плакат. Папір, гуаш.
64. *В. Касіян.* В. І. Ленін і народ. 1961. Папір, ліногравюра.
65. *С. Беседін.* В. І. Ленін на вечорі, присвяченому Т. Г. Шевченку. 1961. Папір, вугіль, гуаш, олівець.
66. *С. Беседін.* В. І. Ленін. 1969. Папір, олівець, вугіль.
67. *С. Беседін.* Велика дружба. 1969. Папір, олівець, вугіль.
68. *Ф. Глущук.* Вождь, учитель, друг. 1961. Плакат. Папір, гуаш.
69. *Я. Райзін, М. Тихонов.* «Ми підемо твердо і неухильно до перемоги соціалізму». В. І. Ленін. 1967. Плакат. Папір, вугіль, гуаш.
70. *В. Вандаловський.* 1917 рік. Із серії «Артем (Сергєєв)». 1963. Папір, ліногравюра.
71. *М. Родін.* До штабу революції. 1967. Папір, офорт.
72. *О. Лемберський.* «Вічно буде Ленінове серце в революції у грудях клекотіть». (В. Маяковський). 1967. Папір, шовкографія.
73. *М. Чепик.* Горки. З серії «По ленінських місцях». 1966—1969. Папір, пастель.
74. *Т. Лящук.* Вождь, учитель, друг. 1969. Плакат. Папір, гуаш.
75. *Ф. Глущук.* Сто літ. 1969. Плакат. Папір, гуаш.
76. *Є. Саренко.* Більшовизм існує, як течія політичної думки і як політична партія, з 1903 року. В. Ульянов (Ленін). 1974. Плакат. Папір, темпера.
77. *Г. Малаков.* На П'ятий з'їзд. Із серії «В. І. Ленін за кордоном». 1969—1970. Папір, ліногравюра.
78. *Г. Малаков.* У вільну хвилину. 1969—1970. Папір, ліногравюра.
79. *Г. Малаков.* Свіжий номер. Антверпен. 1969—1970. Папір, ліногравюра.
80. *С. Московченко.* Леніна мрії — в дії. 1978. Плакат.
81. *І. Принцевський.* «Здесь Ленина знает каждый рабочий...» 1970. Папір, ліногравюра.
82. *С. Беседін.* В. І. Ленін. 1927. Папір, туш, перо.
83. *С. Беседін.* В. І. Ленін і А. В. Луначарський. 1974. Папір, вугільний олівець.
84. *В. Чебаник.* В. І. Ленін — засновник КПРС. 1975. Папір, вугільний олівець.
85. *Є. Саренко.* Шляхом Жовтня — до комунізму. 1978. Плакат. Папір, темпера.
86. *В. Попінов.* Ленін — засновник Комуністичної партії Радянського Союзу. 1977. Плакат. Папір, фотографіка.

СКУЛЬПТУРА

87. *В. Бородай, В. та І. Зноба, О. Малиновський, М. Скибицький.* Монумент на честь Великої Жовтневої соціалістичної революції в м. Києві. 1977. Бронза, граніт.
88. *І. Кавалерідзе.* В. І. Ленін і О. М. Горький. 1952. Бронза.
89. *М. Декерменджі.* В. І. Ленін. 1951. Гальванопластика.
90. *О. Ковальов.* В. І. Ленін. 1948. Мармур.
91. *Г. Масальська.* Ленін-гімназист. 1951. Мармур.
92. *П. Мовчун.* В. І. Ленін. 1957—1960. Мармур.
93. *В. Агібалов.* В. І. Ленін. 1959—1960. Мармур.
94. *В. Зноба.* В. І. Ленін. 1963. Дерево.
95. *М. Лисенко, М. Суходолов, Б. Приймак, В. Ладний.* Пам'ятник В. І. Леніну в Запоріжжі. 1964. Бронза, граніт.
96. *М. Вронський, О. Олійник, О. Сидоренко.* Пам'ятник В. І. Леніну в Харкові. 1963. Бронза, граніт.
97. *М. Вронський.* В. І. Ленін. 1966. Мармур.
98. *В. Бородай.* В. І. Ленін. 1965. Барельєф. Латунь.
99. *Е. Кунцевич, М. Іванченко, В. Іванченков.* Пам'ятник В. І. Леніну в Донецьку. 1967. Бронза, граніт.
100. *Г. Кальченко.* В. І. Ленін. 1969. Бронза, граніт.
101. *Г. Кальченко.* В. І. Ленін. 1969. Рельєф. Алюміній, дерево.
102. *В. Гнездилов, К. Кузнецов.* Пам'ятник В. І. Леніну в Черкасах. 1969. Граніт.
103. *В. Полоник, А. Лукін.* Пам'ятник В. І. Леніну в Макіївці Донецької області. 1970. Бронза, граніт.
104. *В. Подольський.* Ленін-гімназист. 1970. Мармур.
105. *О. Кулешов,* П. Остапенко. Пам'ятник В. І. Леніну в Лубнах Полтавської області. 1971. Бронза, граніт.
106. *О. Ковальов, В. Жигулін.* Пам'ятник В. І. Леніну в Ніжині Чернігівської області. 1974. Бронза, граніт.
107. *А. Кущ.* Жовтень 1917-го. 1977. Оргскло тоноване.
108. *А. Страхов, Ю. Москальцов.* Пам'ятник В. І. Леніну в Приморську Запорізької області. 1976. Бронза, граніт.
109. *І. Зноба.* В. І. Ленін і Н. К. Крупська. 1978. Гіпс.
110. *О. Ковальов.* В. І. Ленін. 1977. Оргскло.
111. *М. Грицюк, Ю. Синкевич, А. Ігнащенко.* Пам'ятник В. І. Леніну в Прилуках Чернігівської області. 1977. Бронза, граніт.
112. *О. Скобликов.* В. І. Ленін. 1978. Мармур.
113. *М. Рябінін.* В. І. Ленін. 1977. Литий бетон.
114. *Ю. Білостоцький, Е. Фрідман.* Світочі комунізму. 1960. Штучний камінь.

ЖИВОПИСЬ

1. *М. Божий.* Двадцатый век. 1964—1967. Холст, масло.
2. *Г. Киянченко.* В. И. Ленин в Разливе. 1950. Холст, масло.
3. *Г. Мелихов.* Н. А. Щорс на приеме у В. И. Ленина. 1951. Холст, масло.
4. *Г. Светлицкий.* В. И. Ленин слушает «Аппассионату» Бетховена. 1938—1947. Холст, масло.
5. *В. Хитриков.* В. И. Ленин на III съезде комсомола. 1951. Холст, масло.
6. *А. Лопухов.* В Петроград (В. И. Ленин). 1953. Холст, масло.
7. *С. Гуецкий.* Смольный. 1917 год. 1957. Холст, масло.
8. *В. Хитриков.* Беседа с Ильичем. 1957. Холст, масло.
9. *А. Лопухов.* Да здравствует социалистическая революция! 1960. Холст, масло.
10. *М. Кривенко.* В. И. Ленин в семье рабочего. 1957. Холст, масло.
11. *М. Божий.* В. И. Ленин. 1959—1961. Холст, масло.
12. *Н. Хан.* С последнего подполья. 1963. Холст, масло.
13. *В. Задорожный.* Любимый образ. 1959. Холст, масло.
14. *А. Широков.* Беседа с Ильичем. 1963. Холст, масло.
15. *И. Тартаковский.* «Приезжайте к нам через десять лет». В. И. Ленин и Г. Уэллс. 1963. Холст, масло.
16. *П. Басанец.* Украинцы у В. И. Ленина. 1963. Холст, масло.
17. *М. Антончик.* Рожденные Октябрем. 1964—1965. Холст, масло.
18. *Л. Шматько.* Доклад В. И. Ленина о плане ГОЭЛРО. 1957. Холст, масло.
19. *И. Тартаковский.* А. Я. Пархоменко у В. И. Ленина. 1965. Холст, масло.
20. *М. Чепик.* Гвардейцы Октября. 1967. Холст, масло.
21. *К. Филатов.* Красная площадь. 1964—1965. Холст, масло.
22. *Г. Чернявский.* Волга. 1968—1970. Холст, масло.
23. *М. Кривенко.* По ленинскому мандату. 1967. Холст, масло.
24. *В. Токарев.* Новая школа. 1962—1965. Холст, масло.
25. *Л. Витковский.* Братья Ульяновы. 1968. Холст, масло.
26. *В. Бабенцов.* Около стены Коммунаров. 1969. Холст, масло.
27. *В. Югай.* В Шушенском. 1969. Холст, масло.
28. *К. Ломыкин.* Живое слово Ильича. 1967. Холст, масло.
29. *А. Шмыков.* Мария Александровна Ульянова. 1973. Холст, масло.
30. *А. Любимский, М. Рыбальченко.* В мыслях о будущем. 1967. Холст, масло.
31. *А. Лопухов.* II съезд Советов. 1970—1972. Холст, масло.
32. *М. Божий.* Новое время. 1969. Холст, масло.
33. *А. Наседкин.* В дни Октября. 1968—1970. Холст, масло.
34. *А. Попов.* Ленин. 1969. Холст, масло.
35. *П. Слета.* Весна в Кремле. 1968. Холст, масло.
36. *К. Ломыкин.* В президиуме. 1969. Холст, масло.
37. *К. Филатов.* В. И. Ленин. 1969—1970. Холст. масло.
38. *В. Рыжих.* Коминтерн. 1969—1970. Холст, масло.
39. *И. Ковтонюк.* Ночь перед штурмом. 1974—1977. Холст, масло.
40. *А. Годунов.* В Горках. 1972. Холст, масло.
41. *В. Шаталин.* Умер Ленин. 1967. Холст, масло.
42. *М. Божий.* Аппассионата. 1973—1975. Холст, масло.
43. *С. Сафонов.* 1918 год. 1975. Холст, масло.
44. *Г. Мелихов.* Делегаты I съезда КП(б) Украины на приеме у В. И. Ленина. 1970. Холст, масло.
45. *К. Филатов.* Октябрь. 1977. Холст, масло.
46. *В. Югай.* Вести с Южного фронта. 1976. Холст, масло.

47. *А. Широков.* Горки. Январь 1924 года. 1969—1970. Холст, масло.
48. *В. Хитриков.* С Ильичем. 1975—1976. Холст, масло.
49. *В. Одайник.* В. И. Ленин и Н. К. Крупская в Подгалии. 1977. Холст, масло.
50. *Ю. Баликов.* Самый почетный караул. 1965. Холст, масло.
51. *С. Кириченко.* В. И. Ленин. 1947. Мозаика.
52. *С. Джус.* Рыцарям революции. Гобелен. 1977. Шерсть, ручное ткачество.
53. *Л. Товстуха.* Юбилейный ковер. Гобелен. 1977. Шерсть, ручное ткачество.
54. *В. Василенко.* Марш Октября. Гобелен. 1977. Шерсть, ручное ткачество.

ГРАФИКА

55. *И. Пархоменко.* В. И. Ленин за работой. Рисунок с натуры. 1921. Бумага, карандаш.
56. *А. Страхов.* Ленин. Книжная обложка. 1926. Бумага, гуашь.
57. *А. Страхов.* В. Ульянов (Ленин). 1924. Плакат. Бумага, гуашь.
58. *З. Толкачев.* В. И. Ленин в Смольном. Иллюстрация к пьесе А. Корнейчука «Правда». 1937—1938. Бумага, гуашь.
59. *В. Касиян.* В. И. Ленин в рабочем кабинете. 1947. Бумага, офорт, акварель.
60. *В. Селезнев.* В. И. Ленин в 1917 году. 1958. Бумага, линогравюра.
61. *В. Селезнев.* Иллюстрация к книге Д. Соколова «Чувство жизни». 1961. Бумага, линогравюра.
62. *И. Селиванов.* В. И. Ленин на субботнике. 1958. Бумага, линогравюра.
63. *В. Яланский.* В. И. Ленин. «Нашу мирную политику одобряет огромное большинство населения земли». 1957. Плакат. Бумага, гуашь.
64. *В. Касиян.* В. И. Ленин и народ. 1961. Бумага, линогравюра.
65. *С. Беседин.* В. И. Ленин на вечере, посвященном Т. Г. Шевченко. 1961. Бумага, уголь, гуашь, карандаш.
66. *С. Беседин.* В. И. Ленин. 1969. Бумага, карандаш, уголь.
67. *С. Беседин.* Большая дружба. 1969. Бумага, карандаш, уголь.
68. *Ф. Глущук.* Вождь, учитель, друг. 1961. Плакат. Бумага, гуашь.
69. *Я. Райзин, Н. Тихонов.* «Мы пойдем твердо и неуклонно к победе социализма». В. И. Ленин. 1967. Плакат. Бумага, уголь, гуашь.
70. *В. Вандаловский.* 1917 год. Из серии «Артем (Сергеев)». 1963. Бумага, линогравюра.
71. *Н. Родин.* В штаб революции. 1967. Бумага, офорт.
72. *А. Лемберский.* «Вечно будет ленинское сердце в революции в груди стучать». (В. Маяковский). 1967. Бумага, шелкография.
73. *М. Чепик.* Горки. Из серии «По ленинским местам». 1966—1969. Бумага, пастель.
74. *Т. Лящук.* Вождь, учитель, друг. 1969. Плакат. Бумага, гуашь.
75. *Ф. Глущук.* Сто лет. 1969. Плакат. Бумага, гуашь.
76. *Е. Саренко.* Большевизм существует, как течение политической мысли и как политическая партия, с 1903 года. В. Ульянов (Ленин). 1974. Плакат. Бумага, темпера.
77. *Г. Малаков.* На Пятый съезд. Из серии «В. И. Ленин за границей». 1969—1970. Бумага, линогравюра.
78. *Г. Малаков.* В свободное время. 1969—1970. Бумага, линогравюра.
79. *Г. Малаков.* Свежий номер. Антверпен. 1969—1970. Бумага, линогравюра.
80. *С. Московченко.* Ленина мечты — в действии. 1978. Плакат.
81. *И. Принцевский.* «Здесь Ленина знает каждый рабочий...» 1970. Бумага, линогравюра.
82. *С. Беседин.* В. И. Ленин. 1927. Бумага, тушь, перо.
83. *С. Беседин.* В. И. Ленин и А. В. Луначарский. 1974. Бумага, угольный карандаш.
84. *В. Чебаник.* В. И. Ленин — основатель КПСС. 1975. Бумага, угольный карандаш.
85. *Е. Саренко.* Дорогой Октября — к коммунизму. 1978. Плакат. Бумага, темпера.
86. *В. Попинов.* Ленин — основатель Коммунистической партии Советского Союза. 1977. Плакат. Бумага, фотографика.

СКУЛЬПТУРА

87. *В. Бородай, В.* и *И. Зноба, А. Малиновский, Н. Скибицкий.* Монумент в честь Великой Октябрьской социалистической революции в г. Киеве. 1977. Бронза, гранит.
88. *И. Кавалеридзе.* В. И. Ленин и А. М. Горький. 1952. Бронза.
89. *М. Декерменджи.* В. И. Ленин. 1951. Гальванопластика.
90. *А. Ковалев* В. И. Ленин. 1948. Мрамор.
91. *Г. Масальская.* Ленин-гимназист. 1951. Мрамор.
92. *П. Мовчун.* В. И. Ленин 1957—1960. Мрамор.
93. *В. Агибалов.* В. И. Ленин. 1959—1960. Мрамор.
94. *В. Зноба.* В. И. Ленин. 1963. Дерево.
95. *М. Лысенко, Н. Суходолов, Б. Приймак, В. Ладный.* Памятник В. И. Ленину в Запорожье. 1964. Бронза, гранит.
96. *М. Вронский, А. Олейник, А. Сидоренко.* Памятник В. И. Ленину в Харькове. 1963. Бронза, гранит.
97. *М. Вронский.* В. И. Ленин. 1966. Мрамор.
98. *В. Бородай.* В. И. Ленин. 1965. Барельеф. Латунь.
99. *Э. Кунцевич, Н. Иванченко, В. Иванченко.* Памятник В. И. Ленину в Донецке. 1967. Бронза, гранит.
100. *Г. Кальченко.* В. И. Ленин. 1969. Бронза, гранит.
101. *Г. Кальченко.* В. И. Ленин. 1969. Рельеф. Алюминий, дерево.
102. *В. Гнездилов, К. Кузнецов.* Памятник В. И. Ленину в Черкассах. 1969. Гранит.
103. *В. Полоник, А. Лукин.* Памятник В. И. Ленину в Макеевке Донецкой области. 1970. Бронза, гранит.
104. *В. Подольский.* Ленин-гимназист. 1970. Мрамор.
105. *А. Кулешов, П. Остапенко.* Памятник В. И. Ленину в Лубнах Полтавской области. 1971. Бронза, гранит.
106. *А. Ковалев, В. Жигулин.* Памятник В. И. Ленину в Нежине Черниговской области. 1974. Бронза, гранит.
107. *А. Кущ.* Октябрь 1917-го. 1977. Оргстекло тонированное.
108. *А. Страхов, Ю. Москальцов.* Памятник В. И. Ленину в Приморске Запорожской области. 1976. Бронза, гранит.
109. *И. Зноба.* В. И. Ленин и Н. К. Крупская. 1978. Гипс.
110. *А. Ковалев.* В. И. Ленин. 1977. Оргстекло.
111. *М. Грицюк, Ю. Синкевич, А. Игнащенко.* Памятник В. И. Ленину в Прилуках Черниговской области. 1977. Бронза, гранит.
112. *А. Скобликов.* В. И. Ленин. 1978. Мрамор.
113. *Н. Рябинин.* В. И. Ленин. 1977. Литой бетон.
114. *Ю. Белостоцкий, Э. Фридман.* Светочи коммунизма. 1960. Искусственный камень.

PAINTING

1. *M. Bozhiy*. The Twentieth Century. 1964—1967. Oil on canvas
2. *H. Kiyanchenko*. Lenin in Razliv. 1950. Oil on canvas
3. *H. Melikhov*. N. Shchors Received by Lenin. 1951. Oil on canvas
4. *H. Svitlitsky*. Lenin Listens to Beethoven's 'Apassionata'. 1938—1947. Oil on canvas
5. *V. Khitrikov*. Lenin at the 3rd Congress of the Young Communist League. 1951. Oil on canvas
6. *O. Lopukhov*. To Petrograd (Lenin). 1953. Oil on canvas
7. *S. Huyetsky*. Smolny Palace. 1917. 1957. Oil on canvas
8. *V. Khitrikov*. A Talk with Lenin. 1957. Oil on canvas
9. *O. Lopukhov*. Long Live the Socialist Revolution! 1960. Oil on canvas
10. *M. Krivenko*. Lenin with a Worker's Family. 1957. Oil on canvas
11. *M. Bozhiy*. Vladimir Lenin. 1959—1961. Oil on canvas
12. *M. Khan*. From the Last Underground. 1963. Oil on canvas
13. *V. Zadorozhny*. The Dear Image. 1959. Oil on canvas
14. *O. Shirokov*. A Talk with Lenin. 1963. Oil on canvas
15. *I. Tartakovsky*. "Come Back in Ten Years' Time." Lenin and H. G. Wells. 1963. Oil on canvas
16. *P. Basanets*. Ukrainians Received by Lenin. 1963. Oil on canvas
17. *M. Antonchik*. Born of the Revolution. 1964—1965. Oil on canvas
18. *L. Shmatko*. Lenin Reporting on the GOELRO Electrification Program. 1957. Oil on canvas
19. *I. Tartakovsky*. O. Parkhomenko Received by Lenin. 1965. Oil on canvas
20. *M. Chepik*. Guardsmen of the Revolution. 1967. Oil on canvas
21. *K. Filatov*. The Red Square. 1964—1965. Oil on canvas
22. *H. Cherniavsky*. The Volga. 1968—1970. Oil on canvas
23. *M. Krivenko*. On Lenin's Credentials. 1967. Oil on canvas
24. *V. Tokarev*. The New School. 1962—1965. Oil on canvas
25. *L. Vitkovsky*. The Ulyanov Brothers. 1968. Oil on canvas
26. *V. Babentsov*. At the Wall of the Communards. 1969. Oil on canvas
27. *V. Yugai*. In Shushenskoye. 1969. Oil on canvas
28. *K. Lomykin*. The Live Word of Lenin. 1967. Oil on canvas
29. *A. Shmikov*. Maria Alexandrovna Ulyanova. 1973. Oil on canvas
30. *O. Lyubimsky, M. Ribalchenko*. Thoughts About the Future. 1967. Oil on canvas
31. *O. Lopukhov*. The Second Congress of Soviets. 1970—1972. Oil on canvas
32. *M. Bozhiy*. The New Times. 1969. Oil on canvas
33. *A. Nasedkin*. In the Days of Revolution. 1968—1970. Oil on canvas
34. *O. Popov*. Lenin. 1969. Oil on canvas
35. *P. Slyota*. Spring in the Kremlin. 1968. Oil on canvas
36. *K. Lomykin*. On the Presidium. 1969. Oil on canvas
37. *K. Filatov*. Vladimir Lenin. 1969—1970. Oil on canvas
38. *V. Rizhykh*. The Comintern. 1969—1970. Oil on canvas
39. *I. Kovtonyuk*. The Night Before the Assault. 1974—1977. Oil on canvas
40. *O. Godunov*. At Gorki. 1972. Oil on canvas
41. *V. Shatalin*. Lenin Is No More. 1967. Oil on canvas
42. *M. Bozhiy*. Apassionata. 1973—1975. Oil on canvas
43. *S. Safonov*. The Year 1918. 1975. Oil on canvas
44. *H. Melikhov*. Delegates to the 1st Congress of the Communist (Bolshevik) Party of Ukraine Received by Lenin. 1970. Oil on canvas
45. *K. Filatov*. The October Revolution. 1977. Oil on canvas

46. *V. Yugai*. News from the South Front. 1976. Oil on canvas
47. *O. Shirokov*. Gorki. January 1924. 1969—1970. Oil on canvas
48. *V. Khitrikov*. With Lenin. 1975—1976. Oil on canvas
49. *V. Odainik*. Vladimir Lenin and Nadezhda Krupskaya in Polish Galicia. 1977. Oil on canvas
50. *Yu. Balikov*. The Most Honourable Guard. 1965. Oil on canvas
51. *S. Kirichenko*. Vladimir Lenin. 1947. Mosaics
52. *S. Djus*. To the Revolution's Heroes. Tapestry. 1977. Wool, hand weaving
53. *L. Tovstukha*. Commemorative Tapestry. 1977. Wool, hand weaving
54. *V. Vasilenko*. The Revolution March. Tapestry. 1977. Wool, hand weaving

GRAPHIC ART

55. *I. Parkhomenko*. Lenin at Work. Drawing from nature. 1921. Paper, pencil
56. *A. Strakhov*. Lenin. Book cover. 1926. Paper, gouache
57. *A. Strakhov*. V. Ulyanov (Lenin). Poster. 1924. Paper, gouache
58. *Z. Tolkachov*. Vladimir Lenin at the Smolny Palace. Illustration to Olexandr Korniychuk's play "The Truth." 1937—1938. Paper, gouache
59. *V. Kassian*. Vladimir Lenin in His Study. 1947. Paper, etching, water colours
60. *V. Seleznyov*. Vladimir Lenin in 1917. 1958. Paper, linocut
61. *V. Seleznyov*. Illustration to D. Sokolov's book "The Feeling of Life." 1961. Paper, linocut
62. *I. Selivanov*. Lenin on a Communist Subbotnik. 1958. Paper, linocut
63. *V. Yalansky*. Vladimir Lenin. "Our Policy of Peace is Approved by the Majority of Mankind." Poster. 1957. Paper, gouache
64. *V. Kassian*. Vladimir Lenin and the People. 1961. Paper, linocut
65. *S. Besedin*. Lenin at an Evening Commemorating Shevchenko's Anniversary. 1961. Paper, charcoal, gouache, pencil
66. *S. Besedin*. Vladimir Lenin. 1969. Paper, pencil, charcoal
67. *S. Besedin*. The Great Friendship. 1969. Paper, pencil, charcoal
68. *F. Hlushchuk*. Leader, Teacher, Friend. Poster. 1961. Paper, gouache
69. *Ya. Raizin, M. Tikhonov*. "We Shall Advance Firmly and Steadily to the Victory of Socialism." Lenin. Poster. 1967. Paper, charcoal, gouache
70. *V. Vandalovsky*. The Year 1917. From the series "Artem (Sergeyev)." 1963. Paper, linocut
71. *M. Rodin*. In the Headquarters of the Revolution. 1967. Paper, etching
72. *O. Lembersky*. "Eternally will Lenin's Heart Beat in Time with the Revolution." (Vladimir Mayakovsky). 1967. Paper, silk-screen process
73. *M. Chepik*. Gorki. From the series "Around Lenin's Landmarks." 1966—1969. Paper, pastel
74. *T. Lyashchuk*. Leader, Teacher, Friend. Poster. 1969. Paper, gouache
75. *F. Hlushchuk*. One Hundred Years. Poster. 1969. Paper, gouache
76. *Ye. Sarenko*. "As a trend of political thought and as a political party, Bolshevism has existed since 1903." V. Ulyanov (Lenin). Poster. 1974. Paper, tempera
77. *G. Malakov*. En Route to the Fifth Congress. From the series "Vladimir Lenin Abroad." 1969—1970. Paper, linocut
78. *G. Malakov*. During Free Time. 1969—1970. Paper, linocut
79. *G. Malakov*. Latest Issue. Antwerp. 1969—1970. Paper, linocut
80. *S. Moskovchenko*. Lenin's Visions — into Action. Poster. 1978
81. *I. Printsevsky*. "Here Lenin is Known by Every Worker..." 1970. Paper, linocut
82. *S. Besedin*. Vladimir Lenin. 1972. Paper, Indian ink, pen
83. *S. Besedin*. V. Lenin and A. Lunacharsky. 1974. Paper, charcoal pencil
84. *V. Chebanik*. Vladimir Lenin, the Founder of the CPSU. 1975. Paper, charcoal pencil
85. *Ye. Sarenko*. Along the Path of the October Revolution Toward Communism. Poster. 1978. Paper, tempera
86. *V. Popinov*. Lenin, the Founder of the Communist Party of the Soviet Union. Poster. 1977. Paper, photogravure

SCULPTURE

87. *V. Borodai, V. Znoba, I. Znoba, O. Malinovsky, M. Skibitsky*. Monument in honour of the Great October Socialist Revolution in Kiev. 1977. Bronze, granite
88. *I. Kavaleridze*. Lenin and Gorky. 1952. Bronze
89. *M. Dekermendji*. Vladimir Lenin. 1951. Galvanoplastics
90. *O. Kovalyov*. Vladimir Lenin. 1948. Marble
91. *H. Masalska*. Lenin as a Gymnasium Student. 1951. Marble
92. *P. Movchun*. Vladimir Lenin. 1957—1960. Marble
93. *V. Agibalov*. Vladimir Lenin. 1959—1960. Marble
94. *V. Znoba*. Vladimir Lenin. 1963. Wood
95. *M. Lysenko, M. Sukhodolov, B. Priymak, V. Ladny*. Lenin monument in Zaporozhye. 1964. Bronze, granite
96. *M. Vronsky, O. Oliynik, O. Sidorenko*. Lenin monument in Kharkov. 1963. Bronze, granite
97. *M. Vronsky*. Vladimir Lenin. 1966. Marble
98. *V. Borodai*. Vladimir Lenin. 1965. Bas-relief. Brass
99. *E. Kuntsevich, M. Ivanchenko, V. Ivanchenkov*. Lenin monument in Donetsk. 1967. Bronze, granite
100. *H. Kalchenko*. Vladimir Lenin. 1969. Bronze, granite
101. *H. Kalchenko*. Vladimir Lenin. Relief. 1969. Aluminum, wood
102. *V. Hnezdilov, K. Kuznetsov*. Lenin monument in Cherkassy. 1969. Granite
103. *V. Polonik, A. Lukin*. Lenin monument in Makiivka, Donetsk Region. 1970. Bronze, granite
104. *V. Podolsky*. Lenin as a Gymnasium Student. 1970. Marble
105. *P. Ostapenko, O. Kuleshov*. Lenin monument in Lubny, Poltava Region. 1971. Bronze, granite
106. *O. Kovalyov, V. Zhigulin*. Lenin monument in Nezhin, Chernigov Region. 1974. Bronze, granite
107. *A. Kushch*. October 1917. 1977. Toned organic glass
108. *A. Strakhov, Yu. Moskaltsov*. Lenin monument in Primorsk, Zaporozhye Region. 1976. Bronze, granite
109. *I. Znoba*. V. Lenin and N. Krupskaya. 1978. Plaster of Paris
110. *O. Kovalyov*. Vladimir Lenin. 1977. Organic glass
111. *M. Hritsyuk, Yu. Sinkevich, A. Ignashchenko*. Lenin monument in Priluky, Chernigov Region. 1977. Bronze, granite
112. *O. Skoblikov*. Vladimir Lenin. 1978. Marble
113. *M. Ryabinin*. Vladimir Lenin. 1977. Cast concrete
114. *Yu. Bilostotsky, E. Friedman*. Luminaries of Communism. 1960. Artificial stone

УКРАИНСКАЯ ЛЕНИНИАНА

Живопись, графика, скульптура

Альбом

Издательство «Мистецтво», Киев, 1980

(На украинском, русском, английском языках)

Авторы вступительной статьи и составители

ДМИТРИЙ ГРИГОРЬЕВИЧ ЯНКО,

МИХАИЛ АЛЕКСАНДРОВИЧ КРИВОЛАПОВ

ХУДОЖНІЙ РЕДАКТОР М. М. ЕССАУЛОВА

ЛІТЕРАТУРНИЙ РЕДАКТОР Ю. О. ІВАНЧЕНКО

ХУДОЖНЄ ОФОРМЛЕННЯ ТА МАКЕТ Є. В. ШУЛЯКА

ТЕХНІЧНИЙ РЕДАКТОР Н. Г. ОРЛОВА

КОРЕКТОР Н. М. ШУГАЙ

ІНФОРМ. БЛАНК № 1010

ЗДАНО НА ВИРОБНИЦТВО 10.07.79. ПІДПИСАНО ДО ДРУКУ 20.12.79. БФ 33317. ФОРМАТ $60 \times 90^1/_8$. ПАПІР КРЕЙДЯНИЙ. ГАРНІТУРА ШКІЛЬНА. СПОСІБ ДРУКУ ВИСОКИЙ. УМОВН. ДРУК. АРК. 30,0. ОБЛ.-ВИД. АРК. 17,93. ТИРАЖ 10 000 ПРИМ. ЗАМ. 9—944.

ЦІНА 7 КРБ.

ВИДАВНИЦТВО «МИСТЕЦТВО». 252034, КИЇВ-34, ЗОЛОТОВОРІТСЬКА, 11.

ГОЛОВНЕ ПІДПРИЄМСТВО РЕСПУБЛІКАНСЬКОГО ВИРОБНИЧОГО ОБ'ЄДНАННЯ «ПОЛІГРАФКНИГА» ДЕРЖКОМВИДАВУ УРСР, 252057, КИЇВ-57, ДОВЖЕНКА, 3.